

"AZÝZ KÝRÝL VE METODÝY" ÜNÝVERSÝTESÝ
"BLAJE KONESKÝ" FÝLOLOJÝ FAKÜLTESÝ
TÜRK DÝLÝ VE EDEBÝYATI BÖLÜMÜ

(YÜKSEK LÝSANS SEMÝNER ÇALIÞMASI)

KONU:

"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKÝLERÝ

Danýþman: *Prof. Dr. Arif Ago*

Hazýrlayan: *Oktay Ahmed*

ÜSKÜP
1999

GİRİŞ

Osmanlılar Balkanlara, dolayısıyla bugünkü Makedonya Cumhuriyeti'nin topraklarına XIV. yüzyılda gelmişlerdir. Sonraları tüm Balkan topraklarına önemli bir ticarî ve kültür merkezi olarak büyük etkisi olacak Üsküp, İstanbul'dan tam 61 buçuk yıl önce, yani 1392'de fethedilmiştir¹.

Ancak, Türkler bu topraklara Osmanlılardan çok daha önce de ayak basmışlardır. Bazı kaynaklar, Bizans devlet adamlarının Anadolu Türklerini daha XI. yüzyılda zorla Edrene yöresine ve Makedonya'nın Vardar vadisine getirmişlerdir². Bizans imparatoru Vasilius'un (Vasiliy) Ohri arkepiskoposu Yovan'a 1020 yılında verdiği altın damgalı bir belgede de Vardar Türklerinden söz edilmektedir³.

Böylece, Osmanlılardan önce de Balkan, özellikle İslâm, dillerine Türk etkisinin olmadığı söyleyemeyiz⁴. Avar Türklerinin Balkanlara gelmesiyle, bu dillerde de Türk-Tatar etkisinin görüldüğü, dolayısıyla bugün İslâm dillerinde meçhul kökenli olarak bilinen birçok kelimenin aslında o dönemde Türk-Tatar etkisinde olduğunu veya geçtiğini, fakat bunların sayısının çok sınırlı olduğunu da kabul etmek zorunda olduğumuzu söyleyebiliriz⁵.

Tabii, Balkan dilleri üzerinde Türkçe asıl kendi ağırlığıyla Osmanlı döneminde koymuştur. Osmanlı devletiyle Türkler bu topraklara hâkim olduğuna göre, kendi ağırlığıyla ister yerel yönetimde, ister askerî, ticarî ve hergünkü ilipkilerde koymuşlardır. Bu, baskı ile yapılan bir sistem olmamıştır, çünkü halk kendi günlük ihtiyaçlarını karşılamak için, Türkçe'nin etkisi altında kalmıştır.

¹ Bkz. "**Skopje**" maddesine, Britannica CD 97.

² Пеев, Д-р Коста: **Измени во граматичките категории на долновардарските говори во контекстот на турското влијание**, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје, sayfa 93.

³ a.g.e., sayfa 93.

⁴ [kalji}, Abdullah: Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku, Svjetlost, Sarajevo: 1966, sayfa 11.

⁵ a.g.e., sayfa 12.

Dolayısıyla, Balkan dillerinden Makedonca'ya da Türkçe'nin ve beraberinde diğer dillerden tabırdığ kelimesler geğmiptir. Makedonca'nın üzerinde, diğer dillerde de olduğu gibi, birçok dilin etkisi olmuştur. Fakat, burada özellikle vurgulanması gereken nokta budur: tüm bu dillerden sadece Türkçe Hint-Avrupa dil ailesinden deđildir⁶.

Makedon dili, çeşitli sebeplerden dolayı, diğer dillere kıyasen çok geç kendini standart bir dil hâline getirmiştir. Bu standardizasyon II. Dünya Savaşı'ndan hemen sonra yapılmıştır. İlk Makedon imlâ kılavuzu 1945 yılında yayımlanmıştır. Ardından ikinci büyük ve önemli adım, Makedonca sözlüğünün yayımlanmasıydı. Malzemenin toplanmasına 1951 yılında başlanmıştır. Özel Makedonca Sözlük Komisyonu bu bilim adamlarından ibaretti: Blaje Koneski, Dr. Mihail Petruşevski ve Krum Topev. Makedon Dil Kurumu 1953'te kurulunca, sözlük görevini üstlendi. Malzeme üzerindeki çalışmaları 1955 yılında başlandı⁷. Bu sözlüğün her ne kadar eksiklikleri varsa, Türkoloji açısından bizim için ilginç bir kaynağı oluşturmaktadır.

⁶ Тополињска, Зузана: **Затемнување на границите меѓу зборовните групи во резултат на турското влијание врз македонскиот јазик**, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје, sayfa 59.

⁷ **Речник на македонскиот јазик**, Институт за македонски јазик, том I, Скопје: 1979, sayfa V.

"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKİLERİ

Bu çalışmamızda, Sırp-Hırvatça açıklamalı "Makedonca Sözlük"te-ki⁸ Türk etkilerini, yani Türkçe kelimeleri ele aldık.

Hemen söyleyelim ki çalışmamız sırasında bazı sorunlar ve güçlüklerle karşılaştık. Bunları iki grupta sıralayabiliriz:

a) Bazı kelimeler o kadar büyük deşipikliklere uğramıştır ki, bunların "izine" girmekte güçlük çektik;

b) Türkçe'yle beraber bu topraklara Arapça ve Farsça kökenli kelimeler de gelmiştir. Fakat, bazen batı Avrupa ve İslâm olmayan Balkan dillerinden de kelimeler ilkönce Türkçe'ye, sonra Balkan dillerine girmiştir. Hangilerinin Türkçe'nin aracılığıyla girdiğini tespit etmek kolay değildi.

Bunun yanı sıra, elimizde Türkçe olduğundan ya da Türkçe'nin aracılığıyla girdiğinden ciddi bir şekilde şüphelendiğimiz, fakat elimizde var olan kaynaklara dayanarak ve kendi tahminlerimize göre bir türlü kökenini tespit edemediğimiz, dolayısıyla bu çalışmamın sonundaki listeye alamadığımız daha yüzlerce kelime vardır. Demek ki, 4600 kadar kelimeyi içeren listemiz kesin değildir. Bunun genişletilmesi mutlaka mümkündür. Üstelik, bu rakam Makedon dili üzerindeki Türk etkisinin gerçek yüzü değildir, çünkü diğer kaynaklarda⁹ "Makedonca Sözlük"te yer almayan daha yüzlerce kelime gözümüze ilipti. Bu kaynaklar üzerinde de ciddi çalışmalar yapılması takdirde, Makedon diline Türkçe'nin yaptığı etkiyi daha kapsamlı bir şekilde görebilmiş olacağız.

Çok kapsamlı ve titiz, ancak yine de dar bir alan çalışmasının ardından, bunun ancak ve ancak bir deneme niteliğinde kalacağı şüphesizdir. Listemize sadece madde başı olan kelimeleri aldık. Bunları seçerken, bu noktalara dikkat ettik:

a) Türkçe veya Türkçe'nin aracılığıyla girmiş kelimeler;

⁸ *Речник на македонскиот јазик*, Институт за македонски јазик, том I (1979), II (1965), III (1966); Скопје.

⁹ Örneğin, Marko Tsepenkov'un (Марко Цепенков: *Македонски народни умотворби*, Скопје) on ciltlik halk edebiyatı derlemeleri ve Lyubo Mičunoviç'in "Çağdaş Yabancı Söz ve Deyimler Sözlüğü" (Љубо Микуновиќ: *Современ лексикон на странски зборови и изрази*, Наша книга, Скопје: 1990).

- b) Makedonca ön ve son ek almıþ Türkçe kelimeler;
- c) Bir unsuru Türkçe olan birleþik kelimeler;
- ç) Türkçe ek almıþ Makedonca kelimeleri listeye almadık;
- d) Madde baþý kelimelere aþýklık kazandırmak için verilen örneklere listemizde yer vermedik.

MAKEDONCA VE TÜRKÇE'NİN SES YAPISI

Makedonca ve Türkçe birbirinden tamamen farklı iki dildir. Kader her ikisinin de tarih sahnesinde yan yana yapamalarının istemiþtir. Yan yana yapayan tüm dillerde olduğu gibi, bu iki dil arasında da etkileşimler olmuştur.

Bugün 2,1 milyon nüfusu olan Makedonya Cumhuriyeti'nin yüzde 60'ını etnik Makedonlar oluşturmaktadır. Komşu Bulgaristan, Yunanistan ve Arnavutluk'ta kayda değer sayıda etnik Makedonlar yaşamaktadır. Bunun dışında, 1991 yılına kadar aynı vatanı (Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'ni) paylaşan, bugün ise bağımsız Balkan devletleri olan Yugoslavya Federal Cumhuriyeti (Sırbistan ve Karadağ Cumhuriyetleri), Bosna ve Hersek Cumhuriyeti, Hırvatistan Cumhuriyeti ve Slovenya Cumhuriyeti'nde küçük küçük Makedon toplulukları yaşamaktadır. Göç sebebiyle, dünyanın birçok ülkesinde (başta ABD, Kanada, Avustralya, İsveç, vs. gelir) Makedon toplulukları vardır.

Makedonca, Hint-Avrupa dil ailesinin Slav dilleri kolundadır. Güney Slav dilleri grubuna girer. Makedon dilinin ses sistemi 31 sestem ibarettir¹⁰. Her ses için Kiril alfabesinden birer işaret (harf) vardır: а, б, в, г, д, е, ж, з, с, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, ќ, у, ф, х, ц, ч, џ, ш. Bunlardan beşi ünlü (а, е, и, о, у), diğersleri ise ünsüzdür. Makedonca'da "p" (re) sesi de ünlü görevinde bulunabilir ve buna "ünlü r(e)'si" (вокално р) denir¹¹. Bu "ünlü r'si"nden önce çok kısa, hatta ses denemeyecek kadar boğuk bir "ý" gelir. Bu çok kısa ve tepekkülsüz bir ses olduğuna

¹⁰ Конески, Блаже: *Граматика на македонскиот литературен јазик*, Култура, Скопје: 1987, sayfa 85.

göre, "bilinçte de tahayyül edilmez"¹². Bazen kesme iparetiyle (') "ünlü r" sesi gösterilir ve bu genellikle ađýzlarda ve Türkçe'den geçmiř sözcüklerde "ý" sesini göstermek için kullanýlýr. Örneđin: c'клет (s'klet = sýklet), к'смет (k'smet = kýsmet) vb¹³.

Türkçe'nin ses sistemi 36 sestten olupmaktadır¹⁴. Türk Lâtin alfabesinde bunlar için sadece 29 iparet vardýr: a, b, c, ç, d, e, f, g, đ, h, ý, i, j, k, l, m, n, o, ö, p, r, s, þ, t, u, ü, v, y, z. Bunlardan sekizi ünlü (a, e, ý, i, o, ö, u, ü), diđerleri ünsüzdür. Çevriyazý (transkripsiyon) alfabesinden başka, kullanýlan alfabede ipareti olmayan geri kalan sesler þunlardýr: bir yandan yabancý kelimelerde görülen kýsa "a"¹⁵, ađýzlardaki açýk "e" ve "e" ile "i" arasýnda kapalý "e" ünlüleri¹⁶, diđer yandan kalýn "g", hýrýltýlý "h", kalýn "k" ve nazal n'si - "ñ"¹⁷.

Dahasý, Muharrem Ergin'e göre "Türkçe'de iki çepit / sesi vardýr. Bunlardan biri ince vokalli kelimelerde bulunan ince /, diđeri kalýn vokalli kelimelerde bulunan kalýn / 'dir. Fakat bu iki çepit / arasýndaki fark azdýr ve Türkçede karýþýklýk dođurmamaktadır. Yalnýz yabancý kelimelerde kalýn vokalin yanýnda ince / bulunabileceđini bilmek ve Türkçedeki bu çepit kelimelerin söyleniþine dikkat etmek lâzýmдыr.¹⁸"

Kýsacasý, Türkçe'nin ünlü sistemi, Makedonca'ya kýyasen çok daha zengindir. Makedonca'nýn ünsüz sistemi ise Türkçe'den daha zengindir. Bunun için, Türkçe'den Makedonca'ya geçmiř olan kelimelerde bir sürü deđiřmeler meydana gelmiřtir. Bunlarý ilerleyen sayfalarda ele almađa çalıřpacađýz.

Makedonca'daki kelimeleri göstermek için Kiril harfleri yerine, Lâtin alfabesini kullandýk. Ýki dilin ses sistemi farklı olduđu için, bazı

¹¹ a.g.e., sayfa 87.

¹² a.g.e., sayfa 89.

¹³ a.g.e., sayfa 89.

¹⁴ Yavuz, Prof. Dr. Kemal - Yetiþ, Prof. Dr. Kâzým - Birinci, Prof. Dr. Necat: **Üniversite Türk Dili Ve Kompozisyon Dersleri**, Bayrak Basým/Yayým/Tanııtým, İstanbul:1997, sayfa 62.

¹⁵ Ergin, Prof. Dr. Muharrem: **Türk Dil Bilgisi**, 18. baský, Bayrak Basým/Yayým/Tanııtým, İstanbul: 1989, sayfa 39.

¹⁶ a.g.e., sayfa 38.

¹⁷ a.g.e., sayfa 42.

¹⁸ a.g.e., sayfa 44.

Makedonca sesleri Lâtin harfleriyle göstermek problem oldu. Onun için, farklı harfleri göstermede bu çevriyazı iparetlerine başvurduk:

ѓ = gy

s = dz

љ = ly

њ = ny

ќ = ky

ц = s

Okumada sorun yaratılabilecek durumlarda, Lâtince transkripsiyonun hemen yanında, kelimenin Kiril harfleriyle Makedonca orijinalini de verdik.

MAKEDONCA'YA TÜRKÇE'NİN ARACILIĞIYLA GİRMİŞ KELİMELEDEKİ SES DEĞİŞİMLERİ

Yukarıda da söyledikimiz gibi, Türkçe'den Makedonca'ya giren kelimelerde birtakım fonetik değişimler göze çarpıyor. Konuyu genişletmemek partlyla, burada sadece çok tipik ve daha önemli ses değişimlerini ele alacağız.

Ses değişimlerine geçmeden önce, Türkçe'den veya Türkçe'nin aracılığıyla Makedonca'ya geçmiş kelimelerde göze çarpan bazı özellikleri vermek istiyoruz:

a) Türkçe'den geçen kelimenin ses yapısı, Makedonca'ya tamamen uymuşsa, çoğu zaman bu kelimeler hiç değışikliğe uğramadan Makedonca'da yapmada devam etmişlerdir. Örneğin: ayan, ama, baş, gurbet, zabıt, kazan, meze, pamuk, rezil, saat, tarak, kyatip (kâtip), usta, fazla, hoca, çay, cezve, perbet, vs.

b) Türkçe'de ünlü ile biten kelimelere çoğu zaman -ya (Mak. "-ja") eki getirilir. Bu durumu özellikle Türkçe kelimelerin -li ve -ci ekleriyle, bir de dar ünlüyle bittiklerinde görüyoruz. Örneğin: abacı>abacıya, bahçıvan>bahçıvanıya, gayretli>gayretliya, dalaveracı>dalaverciya, elçi>elçiya, zavallı>zavaliya, hileci>ileciya, yazı>yaziya, kavgacı>kavgacıya, lâkır-

dý>lakrđiya, masraflý>mastraflıya, niyetli>nietliya, pamuklu>pamukliya, raký>rakiya, saraylý>sarayliya, tatlı>tatliya, ütü>utiya, fidan boylu>fidanboyliya, hocabaşý>hocabaşıya, çarşý>çarşıya, perbetli>perbetliya, vs. Bu özelliđi dar ünlüyle biten bazı kelimelerde de görebiliyoruz: çalgý>çalgiya, karpý>karpiya, burgu>burgiya, kutu>kutiya, orospu>orospıya/rospiya, ütü>utiya, çarşý>çarşıya, sürü>suriya, terazi>teraziya, vs.

c) Türkçe'den gelen kelime "-lik" ve "-siz" ekleriyle bittiđinde, eklerdeki dar ünlüler genipler ve bunlar "-lak" ile "-saz" ekleriyle deđiptirilir. Bu sıkça görülen hadise için sadece birkaç örnek vermekle yetineceđiz: apansýz>apansaz, edepsiz>edepsaz, ađalýk>agalak, bakkallýk>bakallak, gurbetlik>gurbetlak, diplik>diplak, hekimlik>ekimlak, yavaşılk>yavaşılak, kalabalýk>kalabalak, mezelik>mezelak, hovardalýk>ovardalak, pazarlýk>pazarlak, rezillik>rezilak, samanlýk>samanlak, terzilik>terzilak, uđursuzluk>ugursuzlak, fukaralýk>fukaralak, haremlık>haremlak, çýraklýk>çiraklak, camlýk>camlak, vs.

ç) Farça "hane" (ev, konut) kelimesiyle kurulan birleþik kelimeler Makedonca'ya geçtiklerinde, genellikle kelimenin sonunda -hane>-ana deđipmesi meydana gelir. Örneđin: baruthane>barutana, zindanhane>zandana, darphane>tarapana, vs. Buna uymayan kelimeler de vardýr, ancak sayıları çok azdır. Örneđin: cepbane>cephane.

d) Çift (yan yana iki ayný) ünlüyü içeren kelimeler Makedonca'da tek ünlüye indirilmiþtir: bakkal>bakal, bezbelli>bezbeli, dikkat>dikat, eyvallah>evala, zavallý>zavaliya, kubbe>kube, kuvvet>kuvet, mahalle>-maala/maalo, muhabbet>muabet, mukavva>mukava, mürekkep>murakyip, sarraf>saraf, seccade>sacade/secade, sünnet>sunet, tüccar>tucar, kezzap>kyezap, hürriyet>huriet, cübbe>cube, okka>oka, vs.

e) Kelime "e" ile bittiđinde, Makedonca'da bu ünlü "a" sesine döñüpür. Örneğin: kese>kesa, kule>kula, mahmudiye>mamudiya, meyhane>-meana, nahiye>naiya, sandalye>sandaliya, zaptiye>zaptiya, tarife>tarifa, çeþme>çeþma, vs.

f) Ýnce ünlülerden önce gelen "g" ve "k" ünsüzleri, ince oldukları ve Makedonca alfabesinde bunlar için de iparetler bulunduđu için, genellikle Makedonca'da "gy" ünsüzlerine döñüþmüþlerdir. Bu konuda çok örnek

verilebileceği için, sadece birkaçını saymakla yetineceğiz: gevrek>gyevrek, gerdan>gyerdan, gök>gyok, göl>gyol, gübre>gyubre, güzel>gyuzel, kebab>kyebap, keder>kyeder, köle>kyole, kös>kyos, kümes>kyumez, kütük>kyutuk, vs. Bundan dolayıdır ki "köpk" kelimesi Makedonca'da "kiosk" olarak kullanılır. Makedonca'da anlam kaymasına uğramıp bu kelimenin¹⁹ ince ünlüsünü göstermek için, başa "ky" değil de, "ki" getirilmiştir. Zaten "i" ünlüsü ile "y" ünsüzü arasında fark küçüktür²⁰. Kalın ünlülerden ise önce gelen ince "g" ve "k" ünsüzleri Makedonca'da hemen hemen her zaman ince iparetlerle (f, k) gösterilir: gâvur>gyaur(in), kâhya>kyaya, kâr>kyar, kâfir>kyafir, vs.

g) Türkçe'ye Arapça ve Farsça'dan girmiş olan kelimelerin bazıları Makedonca'da nerdeyse orijinal şeklini korumuşlardır. Oysa bunların bugün Türkçe'de başka ses yapısı vardır. Örneğin: bedesten>bezisten (Farsça "bezistân"), darbuka>tarabuka (Arapça "darabukka"), zampara>zempare (Farsça "zen-pare"), vs.

đ) "i" ve "y" seslerinin tepekkül noktaları yakın olduğu için, birbirine çok benzer olduğunu yukarıda söylemiştik. Bundan dolayı, Türkçe kelimelerdeki "a" ünlüsünden sonra gelen "i" ünlüsü, Makedonca'da yerini bazen "y" ünsüzüne bırakıyor. Örneğin: gaile>gayle, daima>dayma, daire>dayre, vs.

h) Makedonca'da "e" sesinden önceki "y" ünsüzü düpmüştür. Örneğin: vilâyet>vilaet, yemip>emip, eziyet>iziet, mukayyet>mukaet, niyet>niet, vs.

ÜNLÜ DEĞİPMELERİ

Makedonca'ya Türkçe'den geçmiş kelimelerde en çarpıcı ünlü değipmeleri şunlardır (Türkçe>Makedonca)²¹:

¹⁹ Makedonca'da "kiosk" kelimesi "bayi" anlamında kullanılır.

²⁰ Ergin, Prof. Dr. Muharrem: **Türk Dil Bilgisi**, 18. baskı, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İstanbul: 1989, sayfa 46.

²¹ Sıralama, Türk alfabesine göre yapılmıştır.

a>e: entari>anteriya, bayađý>baegi, dakika>dekika, cüzdan>gyuzden, zanaat>zanaet, zampara>zempare, kabahat>kabaet, tabiat>tabiet, terazi>tereziya, paka>pega, vs.

a>o: portakal>portokal, vs.

e>a: hazine>azna, helâl>alal, helva>alva, emanet>amanet, entari>-anteriya, acemi>acamiya, bahçe>bavça, bezirgân>bazirgyan, kurabiye>gurabiya, dalavere>dalavera, kiremit>gyeramida, zaptiye>zaptiya, zerzevat>zarzavat, halife>kalifa, kanepes>kanebe, kervan>karvan, kardeş>kardaş, kese>kesa, kulübe>kolibalı, kule>kula, mahalle>maalo, neft>nafta, revani>ravaniya, seccade>sacade, tarife>tarifa, çeşme>çepma, vs.

e>i: bereket>berikyet, eziyet>iziet, keşke>keşki, vs.

e>o: erguvan>yorgovan, kestane>kosten, mahalle>maalo, vs.

ý>a: azgýn>azgan, apansýz>apansaz, hazýr>azar, aygýr>aygar, akýl>akal, alýp-verip>alap-verep, altýn>altan, haným>anama, ýrgat>argat(in), asmalýk, asmalak, bakalým>bakalam, bakýr>bakar, baskýnlýk>baskanlak, binbaýý>bimbaba, vakýf>vakaf, delibaýý>delibaba, zýmba>zamba, yaldýz>yaldaz, yanlýp>yalnap/yanlap, yangýn>yangan, yastýk>yastak, kývrak>kavrak, kýzmaç>kazdisa, kalýp>kalap, kandýrmak>kandar(d)isa, kýskanmak>kaskanmak, lâđým>lagam, mangýr>mangar, nalýn>nalán, sabýr>sabar, sýklet>saklet, salýncak>salancak, çýraklýk>çiraklak, camlýk>camlak, vs.

ý>e: bayýlmak>baeldisa, vs.

ý>i: abacı>abaciya, avcı>avciya, hayýr>air, açýk>açık, âþýk>apık, baýýbozuk>başıbozuk, býçakçý>biçakciya, tarçýn>darçın, kada-

yýf>kadaif, kayýk>kaik, kayýkçý>kaigciya/kaikçiya, kayýb>kaib, kapýcýk>kapicik, patlýcan>patlican, týmar>timar, çarpý>çarpiya, vs.

ý>o: bahçývan>bavçovan, zýmba>zomba, kýrbaç>korbaç, çadýr>çador, vs.

ý>u: fýçý>fuçiya, vs.

i>a: vakit>vakat, zindan>zandan, edepsiz>edepsaz, vs.

i>e: haydi>ayde, alýp-verip>alap-verep, bari>bare, billûr>belyur, ki-remit>gyeramida/keramida, irmik>ermik, zehir>zeer, siftah>sevte, vs.

i>u: nargile>nargyule, fistan>fustan, vs.

o>u: limon tozu>limontuz/limontuzi, vs.

ö>o: dönüm>dolyum, göl>gyol, götlük>gyotluk, vs.

ö>u: böbrek>bubreg, börek>burek, döbeme>dupeme, örnek>urnek, vs.

u>a: mahmurluk>mamurlak, uđursuzluk>ugursuzlak, vs.

u>i: boru>boriya, kompu>kompiya, çubuk>çibuk, burgu>burgiya, kutu>kutiya, orospu>(o)rospiya, vs.

u>o: bulgur>bolgur, kulübe>koliba, kumar>komar, Kur'an>koran, hortum>ortoma, rugan>rogan, vs.

ü>i: bülbul>bilbil, bilybily; kulübe>koliba, müdür>mudir, düpedüz>-dibidus, dürbün>durbin, Müslüman>musliman, sürü>suriya, çünkü>çunki/çunkim, ütü>utiya, vs.

ü>o: güya>gyoa, vs.

ü>u: bülbul>bulybuly, düpedüz>dibidus, dönüm>dolyum, düzen>-duzen, dürbün>durbin, düz>dus, götlük>gyotluk, gübre>gyubre, cüzdan>gyuzden, zulüm>zulum, mühlet>muvlet, müdür>-mudir, sünnet>sunet, sürgün>surgun, ütü>utiya, cübbe>cube, vs.

ÜNSÜZ DEĞİŞİMLERİ

En önemli ünsüz değişimlerini şöyle sıralayabiliriz (Türkçe>Makedonca)²²:

b>p: biber>piper, bodrum>podrum, sabun>sapun, vs.

c>gy: cezve>gyezve, cüzdan>gyuzden, vs.

ç>þ: kamçı>kampik, çadır>þator, çatpat>þat-pat, vs.

d>z: bedesten>bezisten, vs.

f>v: (sedâylapma) ziyafet>ziyavet, insaf>isav, mutaf>mutav, vs.

g>k: damga>damka, gâvur>kaurin, vs.

²² Burada da sıralama ilk önce Türk alfabesine göre, ondan sonra ikinci sesin (değişmiş pekli) sıralaması Makedon alfabesine göre yapılmıştır.

đ>g: ađa>aga, bađlama>baglama, dođan>dogan, eđlenmek>eglendisuva, eđlence>eglence, yođurt>yogurt, lâđým>lagam/lagum, papađan>papagal, vs.

h>k: ahmak>akmak, bahpîp>bakpîp, halife>kalifa, mahsus>maksus, vs.

h>v: bahçe>bavça, bohça>bovça, mühlet>muvlet, tahta biti>tavtabita, tamahkâr>tamavkyar, تنها>tevna, vs.

h>y: zahire>zayre, vs.

k>g: böbrek>bubreg, kabarmak>gabardisa, kaval>gaval, kurabiye>gurabiya, çiftlik>çiflig, paka>pega, vs.

k>gy: kiremit>gyeramida, vs.

m>n: tamam>taman, vs.

n>l: zurna>zurla, papađan>papagal, vs.

n>ly: dönüm>dolyum, vs.

n>m: ben>bemka, binbaþý>bimbaba, buyurun>buyrum, izin>izim, kurpun>kurpum, vs.

p>b: (sedalýlapma) düpedüz>dibidus, kanepe>kanabe, vs.

s>z: rastgele>razgele, serbest>serbez, kümes>kyumez, vs.

p>h: aþçý>aþçiya, vs.

t>d: tarumar>darmar, tarçýn>darçin, tembel>dembel, rasat>rasad, vs.

t>k: haydut>ayduk, vs.

v>b: sevap>sebap, vs.

v>f: kova>kofa, manav>manaf, hovarda>ofarda, pilâv>pilaf, vs.

y>g: maydanoz>magdanos/magdonos, vs.

z>s: düpedüz>dibidus, düz>dus, maydanoz>magdanos/magdonos, zincir>sincir, vs.

DÝÐER ÜNSÜZ DEÐÝPMELERÝ

ht>k: bahtsýz>baksuz, bahtsýzlýk>baksuzluk, vs.

st>z: rastgele>razgele, serbest>serbez, vs.

DÝÐER SES HADÝSELERÝ

Kelime başýnda ses türemesi

ø->k-: oynak>koynak, vs.

Kelime ortasýnda ses türemesi

-ø->-a-: mana>maana, vs.

-ø->-b-: pamuk>pambuk, tomruk>tombruk, vs.

-ø->-d-: bezirgân>bezdrigyan, vs.

-ø->-r-: kÿpla>krpla, vs.

-ø->-t-: masraf>mastraf, vs.

-ø->-y-: nöbet>noybet, vs.

Kelime sonunda ses türemesi

-ø>-a: haným>anama, kiremit>gyeramida, neft>nafta, hortum>ortoma, vs.

-ø>-e: salt>salde/salte, kopil>kopile, vs.

-ø>-k: kamçý>kampik, vs.

-ø>-t: raf>raft, vs.

-ø>-v: nemli>nemliv, vs.

Kelime başýnda ses düþmesi

h->ø-: haber>aber, hazýr>azar, hayýr>air, hayvan>ayvan, haydi>-ayde, haydut>ayduk, helâl>alal, helva>alva, hamal>amal, hamam>amam, hamle>amle, han>an, harami>aramiya, harman>arman, harç>arç, haþlamak>aþladisa, hekim>ekim, hekimlik>ekimlik, hem>em, hesap>esap, hileci>ileciya, hizmet>izmet,

hora>oro, hortum>ortoma, hovarda>ovarda/ofarda, hudut>udut, hizmetkâr>izmekyar, hâsýl>asli, vs. (Bu hadise, Makedonya Türk ađýzlarýnda sýkça görülen bir olaydýr.)

y->ø-: yemiþ>emiþ, vs.

Kelime ortasýnda ses düþmesi

-ð->-ø-: maðaza>maaza, tuðla>tula, vs.

-h->-ø-: zahmet>zamet, Yahudi>yaudiya, kabahat>kabaat/kabaet, lâhana>laana, mahmurluk>mamurlak, meyhane>meana, pehlivan>pelivan, rahat>raat, sahan>saan, sahip>saybiya, kâhya>kyaya, cephe>cepane, mahalle>maala, mahmudiye>mamudiya, muhabbet>muabet, zehir>zeer/zeir, bahtlý>batliya, vs.

-n->-ø-: nalbant>nalbat/nalbatin, insaf>isav, vs.

-t->-ø-: çiftlik>çiflig, hizmetkâr>izmekyar, vs.

-v->-ø-: gâvur>gyaur(in), gâvur>kaurin, çavuş>çaup/çaupin, vs.

-y->-ø-: bayađý>baagi/baegi, vilâyet>vilaet, güya>gyoa, eziyet>iziet, kadayýf>kadaif, kayýk>kaik, kayýkçý>kaigciya/kaikçiya, kayýp>kaip, meyhane>meana, mukayyet>mukaet, nahiye>naiya, niyet>niet, keyif>keif, hayýrlý>haerliya, hürriyet>huriet, çeyiz>çeiz, vs.

Kelime sonunda ses düþmesi

-h->-ø: eyvallah>evala, siftah>sevte, vs.

Hece türemesi

Hece türemesi: bedava>badiyava, sütlaç>sutliyaç/sutliyaþ, darphane>tarapana, darbuka>tarabuka, sahip>saybiya, vs.

Hece düþmesi

Hece düþmesi: babayiðit>babait, beðenmek>bendisa, buyurun>-buyrum, darmadaðýnýk>darmadana, deðil mi>delmi, tarumar>-darmar, deðirmen>dermen, zahire>zayre, yürüyüp>yurip/-yurup, muamele>mamele, mühür>mur, keyif>kef, vs.

Yer deðiþtirme (metatez, méthathèse)

Metatez: bayrak>baryak, portakal>protokal, yanlýþ>yalnaþ, تنها>-tevna, vs.

SONUÇ OLARAK

Makedon dilinde Türkçe ve Türkçe'den geçmiş kelimelerin büyük bir bölümü bugün hâlâ yapıyor ve kullanılıyor. Bazıları o kadar oturmuştur ki, yerine başka kelimeler kullanılmıyor ve günümüzün Makedonca'sı bunlarsız düşünülemez. Örneğin: alva (helva), cep, çeşme (çepme), çorap, vs.

Kelimelerin büyük bir bölümü ağızlarda bolca kullanılıyor, fakat standart Makedonca'da ve edebî dilde daha nadir rastlanır: kompiya (kompu), cam, kapak, kyar (kâr), kabaet (kabahat), vs.

Üçüncü grup kelimeler ise neredeyse kullanıptan kalkmıştır. Bunlar sadece halk edebiyatı derlemelerinde ve diğer eski edebiyat metinlerinde görülür: tamavkyar (tamahkâr), gyuzel (güzel), gyol (göl), mertebe, vs.

Makedonca'da Türkçe'nin yeri git gide azalıyor. Bunların yerine diğer Slav dillerinden (Sırpça, Bulgarca...) veya uluslararası (enternasyonalizm'ler) kelimeler alınmıştır²³. Fakat, bilinen bir gerçek var ki, Türkçe kelimeler edebî Makedon dilinde her ne kadar kullanıptan düpmе tema-yülü gösteriyorsa da, bunlar "stil nüansları" yaratmak için bolca kullanılmaktadır²⁴. Dolayısıyla, Türkçe ve Türkçe'nin yardımıyla geçmiş kelimeler Makedonca'da daha uzun zaman kullanılacak gibi benziyor. Bu ise, bu alanda daha nice nice çalışmaların yapılması gerektiği demektir.

²³ Конески, Блаже: *Граматика на македонскиот литературен јазик*, Култура, Скопје: 1987, sayfa 78-79.

²⁴ Минова-Гуркова, Д-р Лилјана: *Статусот на некои турцизми во македонскиот јазик денес*, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје, sayfa 85-91.

**"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKİLERİ
(SÖZLÜK BÖLÜMÜ)**

- A -

1. aba	32. adap
2. abaciya	33. adet
3. abaciski	34. adetliya
4. abacistvo	35. ajdaya
5. abdal	36. ajdey
6. abdesana	37. ajder
7. aber	38. ajdra
8. aberdarka	39. aza
9. aberciya	40. azar
10. abraþ	41. azarciya
11. abraþliv	42. azbiya
12. abraþliya	43. azgan
13. ava	44. azganlak
14. avan	45. azdisa
15. avliya	46. azdisuva
16. avliya	47. azlak
17. avliski	48. azna
18. avmak	49. aznar
19. avra	50. aznatar
20. avciya	51. azno
21. aga	52. air
22. agalak	53. airliya
23. agin	54. airciya
24. aginka	55. ayan
25. agitsa (агица)	56. ayar
26. agov	57. ayat
27. agovina	58. ayva
28. agovski	59. ayvan
29. aguva	60. ayvar
30. aguvanye (агување)	61. aygar
31. ada	62. aygaruva

63. aygaruvanye (ajгарување)	96. akran
64. aydamak	97. akrep
65. aydar	98. akçiitsa (акчиица)
66. ayde	99. akçiya (акчија)
67. ayduk	100. akçiynitsa (акчијница)
68. aydukov	101. akçika
69. aydukuva	102. akçilnitsa (акчилница)
70. aydukuvanye (ajдукување)	103. akpam
71. aydut(in)	104. al
72. aydutstvo	105. al
73. aydutuva	106. alabak
74. ayduçitsa (ajдучица), ayduçka	107. alay
75. ayduçipte	108. alay-bayrak
76. ayduçki	109. alay-beg
77. ayduptvo	110. alayka
78. aylak	111. alal
79. aylakçiya	112. alaman
80. ayle	113. alandarka
81. aylyaz (ajлъаз)	114. alat
82. aylyazenye (ajлъазење)	115. alaten
83. aylyazi (se) (ajлъази (се))	116. alatka
84. aylyazlak (ajлъазлак)	117. alaca
85. aylyazuva (ajлъазува)	118. alapverep, alapverip
86. aylyazuvanye (ajлъазување)	119. alva
87. aylyaski (ajлъаски)	120. alvalak
88. aymana	121. alvaciya
89. aynaciya	122. alvaciski
90. ayrat	123. alvitsa (алвица)
91. ayta	124. alga
92. ak	125. ale
93. akal	126. alev
94. akliya	127. alen
95. akmak	128. alest

129. alov	162. aminciya
130. alovee	163. amle
131. alovina	164. amur
132. alosa	165. an
133. alosan	166. anama
134. altan	167. anamka
135. altanliya	168. anka
136. altipatlak	169. anski
137. alçe	170. antav
138. alçe	171. anteriya
139. alçe	172. ancak
140. alço	173. ancar
141. ama	174. ap
142. amayliya	175. apansaz
143. amal	176. apap
144. amalski	177. apapki
145. amaluva	178. aps
146. amaluvanye (амалување)	179. apsana
147. amam	180. apsanciya
148. amamlak	181. apsenik
149. amamciya	182. apseniçki
150. aman	183. apsenye (апсење)
151. amanet	184. apsi
152. amanetliya	185. apçe
153. ambar	186. ar
154. ambarski	187. araba
155. amber	188. arabaciya
156. amber-boy	189. arabacilak
157. amberiya	190. arabaciski
158. amin	191. aram
159. aminuva	192. arambağa, arambağiya
160. aminuvanye (аминување)	193. aramiya
161. aminuvaç	194. aramilak

195. aramiski	228. arpa
196. aramolebets (арамолебец)	229. arpacik
197. aramolepka	230. arszaz
198. arar	231. arslan
199. araç	232. arslanitsa (арсланица), arslanka
200. araçnik	233. arslanski
201. argat(in)	234. artak
202. argatka	235. artarisa
203. argatlak	236. arterisa
204. argatski	237. arterisuva
205. argatuva	238. arterisuvanye (артерисување)
206. argatuvanye (аргатување)	239. arteski
207. argaç	240. artisa
208. ardal	241. arç
209. arem	242. arçeliv
210. aresa, aresa (se)	243. arçenye
211. aresen	244. arçi, arçi (se)
212. aresuva (se)	245. arçlak
213. aresuvanye (аресување)	246. arçliya
214. aresuvaçka	247. arc
215. ariza	248. arcenye (арцење)
216. arizuva	249. arcı (se)
217. arizuvanye (аризување)	250. arpin
218. arka	251. arplama
219. arkaliya	252. as
220. arkaç	253. ase
221. arluk	254. asen
222. arluka	255. asiya
223. arlukanye (арлукање)	256. asker
224. arlukaç	257. askerlak
225. armagan	258. askerski
226. armada	259. askeruva
227. arman	

260. askeruvanye (аскерување)	293. aforesnitsa (афоресница)
261. asli	294. aforesuva
262. asma	295. aforesuvanye (афорезување)
263. asmalak	296. afuz, afuzali
264. asol	297. ahmak
265. asolen	298. ahtarnitsa (ахтарница)
266. asolno	299. ahtarciya
267. aspra	300. ahçiya
268. asprița (асприца)	301. açik
269. astar	302. açikliya
270. astarka	303. acaba
271. astma	304. acamiya
272. astmatıçen	305. acamilak
273. astret	306. acamiski
274. astreten	307. aci
275. asura	308. aciya
276. at	309. aciika, acitsa (аџица)
277. atavizam	310. acilak
278. atavistički	311. aciski
279. atar	312. apik
280. atarciya	313. apik
281. ater	314. apikar (ашикар)
282. aterciya	315. apikliya
283. atercika	316. apikosa
284. atka	317. apikosuva
285. atliya	318. apikosuvanye (ашикосување)
286. aferim!	319. apikyare (ашикаре)
287. afion	320. apkolsun!
288. afionar	321. apladisa
289. afionarka	322. apladisuva
290. afionski	323. apladisuvanye
291. aforesa	(ашладисување)
292. aforesnik	324. aplak

325. aḗlakuva	328. aḗḗiya
326. aḗlakuvaḗye (ашлакување)	329. aḗḗinitsa (ашчилница)
327. aḗlama	

- B -

330. baagi	358. bazar
331. babait	359. bazalt
332. babayko	360. bazdrigyan (баздриѓан)
333. babalak	361. bazdrigyanlak (баздриѓанлак)
334. babaḗko	362. bazdrigyaniski (баздриѓански)
335. babacan	363. bazdrigyanstvo
336. babovina	(баздриѓанство)
337. bavḗa	364. bazilika
338. bavḗalak	365. bazirgyan (базирѓан)
339. bavḗanciya	366. baziryan
340. bavḗancika	367. bair
341. bavḗancilak	368. bairka
342. bavḗanciski	369. bay
343. bavḗe, bahḗiḗe	370. bayaldisa
344. bavḗovan	371. bayaldisuva
345. bavḗovanka	372. bayaldisuvaḗye
346. bavḗule, bavḗulḗe	(бајалдисување)
347. baglama	373. bayat
348. badatka	374. bayatenye (бајатење)
349. badem	375. bayati (se)
350. bademka	376. bayrak
351. bademliya	377. bayrakliya
352. bademov	378. bayraktar
353. badiyava	379. bayraktarka
354. badiyala	380. Bayram
355. badiyalciya	381. bayramski
356. baegi	382. bayramuva
357. baeldisa	383. bakal

384. bakalam!	417. bakpîp
385. bakalin	418. bala
386. bakalka	419. balaban
387. bakallak	420. balama
388. bakalnitsa (бакалница)	421. balgan
389. bakalski	422. bale
390. bakaluva	423. balkon
391. bakaluvanye (бакалување)	424. balkonski
392. bakam	425. balsam
393. bakar	426. balsamira
394. bakardisa	427. balsamiranye (балсамирање)
395. bakaren	428. balta
396. bakari	429. baltak
397. bakarisa	430. baltiya
398. bakarliya	431. balton
399. bakarnik	432. balurma
400. bakarovina	433. balçak
401. bakarciya	434. bambadiyala
402. bakla	435. bambapka
403. baklava	436. bamya
404. baklavar	437. bamnya (бамња)
405. baklaven	438. banda
406. bakrdan	439. bandaciya
407. bakrdanik	440. barabar
408. bakren	441. baraka
409. bakrorez	442. barbut
410. bakrorezets (бакрорезец)	443. bardak
411. baksuz	444. bardakçiya
412. baksuzen	445. bardaçe, barde, bardule
413. baksuzlak	446. bare
414. baktisa	447. barem
415. baktisuva	448. barz, barzav
416. baktisuvanye (бактисување)	449. baryak

450. barut	483. batliya
451. barutana	484. batrdisa
452. baruten	485. baçe
453. barutliya	486. baca
454. barutnitsa (барутница)	487. bacak
455. barutçıya	488. bacanak
456. bas	489. bacanakov
457. basamak	490. bacin
458. baskiya	491. baþ
459. baskanlak	492. baþariya
460. basma	493. baþibozuk
461. basmaliya	494. baþibozučki
462. basmar	495. baþka
463. basmarka	496. baþkalak
464. basmaciya	497. baþkarenıe (башкарење)
465. basmen	498. baþkari
466. bastisa	499. baþladisa
467. bastisuva	500. baþladisuva
468. bastisuvanye (бастисување)	501. baþlak
469. bastun	502. baþmak
470. batak	503. bebe
471. batakliv	504. bebentse (бебенце)
472. batakliya	505. bebepki
473. batakçıya	506. beg
474. batakçilak	507. beginka
475. batakçiski	508. beglak
476. batal	509. beglik
477. batali, batali (se)	510. beglikçıya
478. bataliya	511. beglički
479. bataluva (se)	512. begov
480. batisa	513. begovina
481. batisuva	514. begovitsa (беговица)
482. batisuvanye (батисување)	515. begovski

516. beguva	549. belya (беља)
517. beguvanye (бегување)	550. belyaliya (бељалија)
518. bed	551. belyačen (бељачен)
519. bedeviya	552. belyur (бељур)
520. bedel	553. bemka
521. bedem	554. bendisa, bendisa (se)
522. bedstvie	555. bendisuva (se)
523. bedstvuv	556. bendisuvanye (бендисување)
524. bedstvuvanye (бедствување)	557. benka
525. bejitsa (бежица)	558. benkaliv
526. bejip̣te (бежиште)	559. benkaliya
527. bezbeli	560. benkiçav
528. bezel	561. bent
529. bezerdisa	562. berat
530. bezir	563. berbat
531. bezisten	564. berbaten
532. bezistenciya	565. berbati (se)
533. bey	566. berbatliya
534. beylik	567. berber
535. bekriya	568. berberka
536. bekriski	569. berberlak
537. bektap̣	570. berbernitsa (берберница)
538. bekçe	571. berberski
539. bekçiya	572. berberstvo
540. belay	573. berberuva
541. belegziya	574. berikyatversen!
542. belegiya	(берикатверсен!)
543. beleziya	575. berikyet (берикет)
544. belezika	576. berikyeten (берикетен)
545. belezitsa (белезица)	577. berikyetliya (берикетлија)
546. beleznik	578. bet
547. belezok	579. beter
548. belki	580. bekyar (беќар)

581. bekyarлак (бекарлак)	614. biçkiciski
582. bekyarski (бекарски)	615. bovça
583. bekyarstvo (бекарство)	616. bovçalak
584. bekyaruva (бекарува)	617. bovçiçe
585. bekyaruvanye (бекарување)	618. bogasiya
586. bekyarptina (бекарштина)	619. boenye (боење)
587. beplik	620. boza
588. bilbil	621. bozaciya
589. bile, bilem	622. bozacilak
590. bilyur (билјур)	623. bozacilnitsa (бозаџилница)
591. bilmez	624. bozaciski
592. bilybily (биљбиљ)	625. bozgun
593. bimbara	626. bozgunciya
594. bimbariya	627. bozdisa, bozdisa (se)
595. binek	628. bozdisuva (se)
596. binektap	629. bozdisuvanye (боздисување)
597. binekçiya	630. bozdogan
598. binip	631. boi
599. binlak	632. boy
600. birden	633. boya
601. birinciya	634. boyadisa
602. biryan	635. boyadisuva
603. birlik	636. boyadisuvanye
604. bitisa, bitisa (se)	(бојадисување)
605. bitisuva (se)	637. boyaliya
606. bitisuvanye (битисување)	638. boyar
607. bitpazar	639. boyarnik
608. biçakciya	640. boyarnitsa (бојарница)
609. biçenye (бичење)	641. boyaciya
610. biçi	642. boyacilak
611. biçim	643. boyacilnitsa (бојаџилница)
612. biçkiya	644. boyaciski
613. biçkiciya	645. boyliya

646. boyosa	679. budaliçok
647. boyosuva	680. budalıpte
648. boyosuvanye (бојосување)	681. budalski
649. bokluk	682. budalıptilak
650. boksisa	683. budalıptina
651. bolgur	684. budrum
652. boluk	685. buyrum
653. bongur	686. bukagii
654. boraniya	687. bula
655. boriya	688. bulamaç
656. borç	689. bulo
657. borçenye (борчење)	690. buluk
658. borçi	691. bulukçıya
659. borçliya	692. bulybuly (буљбуљ)
660. borçuva	693. bulyukbař (буљукбаш),
bulyukbařa (буљукбаша)
661. bostan	694. bunar
662. bostanıpte	695. bunarski
663. bostanski	696. bunarciya
664. bostanciya	697. bungur
665. bostanciski	698. burgiya
666. boř	699. burek
667. bořliya	700. burekçıya
668. bre, brey	701. burekçilnitsa (бурекчилница)
669. bubreg	702. buriya
670. bubbleje	703. burma
671. bubblejen	704. burmaliya
672. budala	705. burmen
673. budalak	706. burmut
674. budalaçka	707. burunci
675. budalest	708. buruncuk
676. budaletinka	709. but
677. budaleçok	710. butçe
678. budali (se)	

711. buçuk

713. bucak

712. buca

- V -

714. vay!

730. vezirka

715. vakat

731. vezirski

716. vakaf

732. vezirstvo

717. vakafski

733. vezme

718. vala(y)

734. vergiya

719. valiya

735. veresiya

720. valiski

736. vilaet

721. varak

737. vilaetliya

722. varakliya

738. vilaetski

723. varakosa

739. vkalapenost

724. varakosuva

740. vkalapi

725. varakosuvanye

741. vkalapuva

(варакосување)

742. vkalapuvanye (вкалапување)

726. vardarets (вардарец)

743. vřatori se

727. vardarka

744. vřatoruva se

728. vezir

745. vřatoruvanye (вшаторување)

729. veziritsa (везирица)

- G -

746. gabardisa

754. gazeta

747. gabardisuva

755. gaziya

748. gabardisuvanye

756. gazyarnik, gazyarniçe

(габардисување)

757. gazyarçe

749. gavaz, gavazin

758. gazoza

750. gaval

759. gazozaciya

751. gaga

760. gayda

752. gaganye (гагање)

761. gaydar

753. gagaciya

762. gaydarka

763. gaydarski	794. garamet
764. gaydaciya	795. garga
765. gaydacika	796. gargara
766. gaydunitsa (гајдуница)	797. gargaç
767. gayduritsa (гајдурица),
gaydurka	798. garez
768. gayle	799. garezliya
769. gayledisa (se)	800. gega (se)
770. gayledisuva (se)	801. gegalo
771. gayledisuvanye
(гајледисување)	802. geganye (гегање)
772. gayleliya	803. gemiya
773. gayret	804. gemiciya
774. gayretisa	805. gidi
775. gayretisuva (se)	806. gidiya
776. gayretliya	807. glavabapiya
777. gaytan	808. grop
778. gaytanliya	809. grope
779. gaytanciya	810. gropets (грошец)
780. gaytancilak	811. guga
781. gaytanciski	812. gugañçe
782. gak	813. guganye (гугање)
783. gaka	814. gugne
784. gakanue (гакање)	815. gugnuva
785. gakne	816. gugnuvanye (гугнување)
786. gaknuva	817. guguvka
787. gala	818. guguka
788. galaten	819. gugukanye (гугукање)
789. galatenue (галатење)	820. gugukne
790. galati	821. gugut
791. galatnik	822. gugutenue (гугутење)
792. galatnitsa (галатница)	823. guguti
793. galiba	824. gugutka
	825. gugutne
	826. guguçarnik

827. guguçenye (гугучење)	835. gurabiya
828. guguçi	836. gurbet
829. guguçka, gugurka	837. gurbetka
830. guka	838. gurbetlak
831. gukanye (гукање)	839. gurbetuva
832. gukne	840. gurbetçiya
833. guknuva	841. gurbetçiski
834. guknuvanye (гукнување)	842. gurbetçistvo

- D -

843. daviya	866. damgosa
844. dada	867. damgosuva
845. dadiyarka	868. damgosuvanye (дамгосување)
846. dayak	869. damka
847. dayma	870. damkosa
848. dayre	871. damkosan
849. dayreciya	872. damkosuva
850. dal	873. damkosuvanye (дамкосување)
851. dalavera	874. damla
852. dalaverciya	875. damlosa (se)
853. dalak	876. damlosan
854. dalakliv	877. damlosuva
855. dalakosan	878. damlosuva
856. dalga	879. damlosuvanye (дамлосување)
857. dalyan (далјан)	880. damçest
858. dalyanka (далјанка)	881. danak
859. damazlak	882. danaçka
860. dama	883. dangalak
861. damar	884. dandisa
862. damaskliya	885. dandisuva
863. damacana	886. dara
864. damaciya	
865. damga	

887. daradana	918. denk
888. darbuka	919. derven
889. darmadana	920. dervenlak
890. darmar	921. dervenciya
891. darçin	922. dervip
892. dahiya	923. dervipki
893. dede, dedentse (деденце)	924. derd
894. dedipte	925. dere
895. dedo	926. derece
896. dedov	927. derman
897. dedovina	928. dermen
898. dedovski	929. dermenciya
899. deygidi!	930. dert
900. deydi!	931. dertliya
901. dekika	932. destur
902. deli	933. def
903. delibaba	934. defile
904. deliya	935. defilira
905. delipala	936. defiliranye (дефилирање)
906. delmi	937. defter
907. dembel	938. dib
908. dembelavo	939. dibek
909. dembelak	940. dibidus
910. dembelana	941. div
911. dembeliski	942. divan
912. dembeluva	943. divit
913. dembeluvanye (дембелување)	944. divovski
914. demek	945. dizgin
915. denetisa	946. dik
916. denetisuva	947. dikat
917. denetisuvanye (денетисување)	948. dikatliya
	949. dikel
	950. dilber

951. dilmi	983. dokusuruva
952. dimi	984. dokusuruvanye (докусурување)
953. dimii	
954. din	985. dolak
955. dinar	986. dolama
956. dinarski	987. dolamçe
957. dindupman	988. dolap
958. diniçliya	989. doldurma
959. dinka	990. doliya
960. dinkaciya	991. dolma
961. dip	992. dolnomaalets (долномаалец)
962. diplak	993. dolyum (дољум)
963. diplenitsa (дипленица)	994. domazlak
964. direk	995. domat
965. diftik	996. domaten
966. doargatuva	997. dondurma
967. doarçen	998. donum
968. doarçi	999. dorat
969. doarçuva (se)	1000. doriya
970. doarçuvanye (доарчување)	1001. dorçe, dorço
971. dobyadisa	1002. dost
972. dobyadisuva	1003. dostlak
973. dobyadisuvanye (добојадисување)	1004. dostur
974. devlet	1005. dokyerdosa (докердоса)
975. dogan	1006. dram
976. doganciya	1007. dramliya
977. doganciski	1008. dramciya
978. dograma	1009. drangulii
979. dogramaciya	1010. drndar
980. dogramacilak	1011. drob-sarma
981. dogurbetuva	1012. dubara
982. dokusuri	1013. dubla
	1014. duvak, duvek

1015. duvar	1031. dungyerlak (дунѓерлак)
1016. dud	1032. dungyerski (дунѓерски)
1017. dudinka	1033. dunya (дуња)
1018. dudlak, dudlat	1034. durbin
1019. duduk	1035. dus
1020. dudulka	1036. dustaban
1021. duzdisa	1037. dukyan (дуќан)
1022. duzen	1038. dukyanski (дуќански)
1023. duzena, duzina	1039. dukyançe (дуќанче)
1024. duymen	1040. dukyanciya (дуќанџија)
1025. duymenciya	1041. dupek
1026. dukat	1042. duþeme
1027. dulybiya (дуљбија)	1043. duþman(in)
1028. duman	1044. duþmanka
1029. dumanı	1045. duþmanlak
1030. dungyerin (дунѓерин)	1046. duþmanski

- Gy (Ѓ) -

1047. gyaur(in)	1062. gyergyef (ѓерѓеф)
1048. gyaurka	1063. gyerest
1049. gyebre	1064. gyeriz
1050. gyebrenye (ѓубрење)	1065. gyoa
1051. gyebri	1066. gyoamiti
1052. gyevgir	1067. gyozboyaciya
1053. gyevrek	1068. gyozboyacilak
1054. gyevrekçiya	1069. gyok
1055. gyezve	1070. gyokat
1056. gyem	1071. gyol
1057. gyeramida	1072. gyomiti
1058. gyerdan	1073. gyomleze
1059. gyerdanest	1074. gyomlezets (ѓомлезец)
1060. gyerdanliya	1075. gyon
1061. gyerde	1076. gyoniya

1077. gyotluk	1095. gyul
1078. gyubralnik	1096. gyule
1079. gyubrar	1097. gyulest
1080. gyubrarnik	1098. gyulov
1081. gyubraç	1099. gyum
1082. gyubre	1100. gyume
1083. gyubreliv	1101. gyumruk
1084. gyubrenye (губрење)	1102. gyumrukana
1085. gyubri	1103. gyumrukçiya
1086. gyubripte	1104. gyumçe
1087. gyuvez	1105. gyundelak
1088. gyuvezen	1106. gyunluk
1089. gyuvezliya	1107. gyuruk
1090. gyuvendiya	1108. gyurultaciya
1091. gyuveç	1109. gyurultiya
1092. gyuvralok	1110. gyuture
1093. gyuzden	1111. gyuturitsa (футурица)
1094. gyuzel	1112. gyuçno

- E -

1113. evala	1126. edepsaz
1114. evet	1127. edepsazlak
1115. evetçiya	1128. ey
1116. evza, evdza	1129. ekim
1117. evzaliya, evdzaliya (евсалија)	1130. ekimlak
1118. evlad	1131. eksik
1119. evnuh	1132. elbete
1120. ege	1133. elek
1121. egentse (егенце)	1134. eleçe
1122. egidi, eygidi	1135. elmaz
1123. eglendisuva	1136. elmazen
1124. eglence	1137. elçiya, elciya
1125. edek	1138. em

1139. emaliya	1160. ermik
1140. emenii	1161. ermikliya
1141. emivçiya	1162. esap
1142. emir	1163. esapenye (есапење)
1143. emip	1164. esapi
1144. endeze	1165. esapçiya
1145. endek	1166. esir
1146. endisa	1167. esmer
1147. epten	1168. esnaf
1148. er	1169. esnafliya
1149. erhap	1170. esnafski
1150. erhaplak	1171. esnafstvo
1151. erhapliya	1172. esnafptina
1152. erhapliski	1173. espap
1153. ergele	1174. efendi(ya)
1154. ergen	1175. efenditsa (ефендица)
1155. ergenlak	1176. eh!
1156. ergenski	1177. eparpa
1157. ergenstvo	1178. epek
1158. ergenuva	1179. epkiya
1159. ergenuvanye (ергенување)	1180. epta (iptah)

- J -

1181. jandar	1184. jandarmeriski
1182. jandarm	1185. jandarmski
1183. jandarmeriya	1186. jandarski

- Z -

1187. zaalyazi se	1191. zabayatuva (se)
1188. zabadiyava	1192. zabakari
1189. zabadiyala	1193. zabasa
1190. zabayati	1194. zabasuva

1195. zabatali	1225. zayre
1196. zabataluva	1226. zayrest
1197. zabataluvanye
(забаталување)	1227. zakalapi
1198. zabataçi	1228. zakalapuva
1199. zabataçuva (se)	1229. zakalemi
1200. zabataçuvanye
(забатачување)	1230. zakalemuva
1201. zaberbati, zaberbati (se)	1231. zalafi (se)
1202. zaberbatuva (se)	1232. zaman
1203. zabit	1233. zamandali
1204. zaval	1234. zamandaluva
1205. zavaliya	1235. zamandaluvanye
(замандалување)
1206. zagayli (se)	1236. zamba
1207. zagalati	1237. zambak
1208. zagalatuva	1238. zamezi
1209. zagar	1239. zamezuva
1210. zagaritsa (загарица), zagarka	1240. zamezuvanye (замезување)
1211. zaguga	1241. zamet
1212. zaguguva	1242. zametliya
1213. zaguguka	1243. zamk
1214. zagugukuva	1244. zanaat
1215. zaguguçi	1245. zanaet
1216. zaguguçuva	1246. zanaetçiya
1217. zaguka	1247. zanaetçiski
1218. zagukuva	1248. zanaetçistvo
1219. zadumani (se)	1249. zandan
1220. zadumanuva (se)	1250. zandana
1221. zadumanuvanye
(задуманување)	1251. zaortaçi, zaortaçi se
1222. zaesapi	1252. zaortaçuva (se)
1223. zaina(e)ti se	1253. zaortaçuvanye
(заортачување)
1224. zaina(e)tuva se	1254. zaofka
	1255. zaofkuva

1256. zapelteçi	1285. zburbati mi se
1257. zapt	1286. zgaga
1258. zaptiya	1287. zgrgori
1259. zaptisa	1288. zgrgoruva
1260. zaptisuva	1289. zgrgoti
1261. zaptisuvanye (заптисување)	1290. zgrgotuva
1262. zar	1291. zrgguri, zrgguri se
1263. zarar	1292. zrgguruva (se)
1264. zardeliya	1293. zrgguruvanye (зрггурување)
1265. zardeşal	1294. zevzek
1266. zarzavat	1295. zevk
1267. zarzavatçiya	1296. zeer, zeir
1268. zarzavatçilnitsa
(зарзаватчилница)	1297. zeirliya
1269. zarliya	1298. zeytin
1270. zarf	1299. zeytiniçe
1271. zakyelavi (заќелави)	1300. zeytinliya
1272. zakyori se (заќори се)	1301. zembily (зембилъ)
1273. zakyoruva se (заќорува се)	1302. zempare
1274. zaurdi se	1303. zengiya
1275. zaurduva se	1304. zengin
1276. zacrcori	1305. zenginski
1277. zacrcoruva	1306. zerde
1278. zařekyeren (зашеќерен)	1307. zerdeliya
1279. zařekyerenost
(зашеќереност)	1308. zefir
1280. zařekyeri (зашеќери),
zařekyeri se (зашеќери се)	1309. ziyavet
1281. zařekyeruva (se)
(зашеќерува (се))	1310. ziyamet
1282. zbudali, zbudali se	1311. ziyan
1283. zbudaluva (se)	1312. ziyani
1284. zbudaluvanye (збудалување)	1313. ziyanliya
	1314. ziyanuva
	1315. ziyanuvanye (зијанување)
	1316. zil
	1317. zilya (зилја)

1318. zilyar (зилјар)	1328. zorle, zorlen
1319. zilyarka (зилјарка)	1329. zort
1320. zilyosa (зилјоса)	1330. zulum
1321. zilyosuva (зилјосува)	1331. zulumkyar (зулумќар)
1322. zilyosuvanye (зилјосување)	1332. zulumciya
1323. zift	1333. zuluf
1324. zokum	1334. zumbul
1325. zolota	1335. zurla
1326. zomba	1336. zurlaciya
1327. zor	

- Ў -

1337. ibrik	1358. izlak
1338. ibriçe	1359. izlafi se
1339. ibriþim	1360. izmet
1340. ibriþimarka	1361. izmekyar (измеќар)
1341. ivtiriya	1362. izmekyari (измеќари)
1342. izan	1363. izmekyarka (измеќарка)
1343. izarçi	1364. izmekyarski (измеќарски)
1344. izarçuva (se)	1365. izmekyaruva (измеќарува)
1345. izba	1366. izmekyarçe (измеќарче)
1346. izberbati, izberbati se	1367. iznagyuabri (изнаѓубри)
1347. izberbatuva (se)	1368. izofka
1348. izbiçi	1369. ikindiya
1349. izbrbepka	1370. ikram
1350. izbugari	1371. iktiza
1351. izbudali	1372. ila
1352. ized	1373. ilaç
1353. izedina	1374. ildisa
1354. iziet	1375. ildisuva
1355. izietliya	1376. ildisuvanye (илдисување)
1356. izim	1377. ile
1357. izin	1378. ilem

1379. ileciya	1405. isavliya
1380. ilik	1406. ise
1381. ilika	1407. iskalapi
1382. ilyaciya (илјаџија)	1408. iskalemi
1383. ilye (илје)	1409. iskasapi
1384. ilya (илџа)	1410. iskasapuva
1385. ilyač (илџач)	1411. islam
1386. imam	1412. ispazari
1387. imam-bayaldi	1413. ispartalen
1388. imançe	1414. ispartali se
1389. imza	1415. ispastrmi
1390. imren	1416. ispastrmuva
1391. inaet	1417. ispat
1392. inaeti se	1418. ispiṣmani
1393. inaetçiya	1419. isteciya
1394. inat	1420. istimari
1395. inatenye (инатење)	1421. istindak
1396. inati se	1422. itibar
1397. inatosa se	1423. iftibar
1398. indat	1424. iftiriya
1399. insav	1425. iftirosa se
1400. insan	1426. ihtiza
1401. inkyar (инќар)	1427. iç
1402. inkyari (инќари)	1428. ipala!
1403. irade	1429. iparet
1404. isav	1430. ipçiya

- Y -

1431. ya!	1436. yavaḅ
1432. yabana	1437. yavaḅlak
1433. yabanets (јабанец), yabanciya	1438. yavaḅliya
1434. yabancika	1439. yavriya
1435. yabanciçe	1440. yaglak

1441. yagma	1473. yankesecilak
1442. yagmi se	1474. yanlap
1443. yazak	1475. yanta
1444. yazaç	1476. yancik
1445. yazaciya	1477. yapancak
1446. yaziya	1478. yapiya
1447. yazik	1479. yaran
1448. yaziçe	1480. yarma
1449. yaziçen	1481. yasakçiya
1450. yay	1482. yastagaç
1451. yayliya	1483. yastak
1452. yaka	1484. yastakçe, yastaçe
1453. yakalak	1485. yatagan
1454. yakiya	1486. yatak
1455. yakička	1487. yatakuva
1456. yalak	1488. yatakuvanye (јатакување)
1457. yalan	1489. yatka
1458. yalanciya	1490. yatok
1459. yaldaz	1491. yaudiya
1460. yaldazliv, yaldazliya, yaldezliya	1492. yatsiya (јација)
1461. yalnap	1493. yaḫliya
1462. yama	1494. yaḫmak
1463. yamak	1495. yogurt
1464. yamaçe	1496. yok
1465. yan	1497. yorgan
1466. yangan	1498. yorganlak
1467. yaniya	1499. yorganski
1468. yanikara	1500. yorganciya
1469. yaničar	1501. yorgancilnitsa (јорганџилница)
1470. yaničarski	1502. yorganciski
1471. yaničarstvo	1503. yorgovan
1472. yankeseciya	1504. yuva
	1505. yuzbapiya

1506. yumak	1511. yutelisa
1507. yurip	1512. yutelisuva
1508. yuripa	1513. yutiya
1509. yuripanye (јуришање)	1514. yufka
1510. yurup	

- K -

1515. kaaza	1540. kavurma
1516. kaba	1541. kavurmitsa (кавурмица)
1517. kabaat	1542. kada
1518. kabaatliya	1543. kadaif
1519. kabadaiya	1544. kadalak
1520. kabaet	1545. kadana
1521. kabaetliya	1546. kadanka
1522. kabak	1547. kadançe
1523. kabardisa	1548. kadar
1524. kabardisuva	1549. kadaren
1525. kabaçka	1550. kadela
1526. kabil	1551. kadelka
1527. kavaz	1552. kadiya
1528. kaval	1553. kadilak
1529. kavalçe	1554. kadiski
1530. kavalciya	1555. kadife
1531. kavg	1556. kadifen
1532. kavgaciya	1557. kadraciya
1533. kavgacika	1558. kadro
1534. kavgacilak	1559. kadrosa
1535. kavradisa	1560. kadrosuva
1536. kavradisuva	1561. kaza
1537. kavradisuvanye (каврадисување)	1562. kazamat
1538. kavrak	1563. kazamatski
1539. kavtan	1564. kazan
	1565. kazanarnitsa (казанарница)

1566. kazandisa	1598. kaysiiçka
1567. kazandisuva	1599. kaysiya
1568. kazandisuvanye (казандисување)	1600. kayçe
1569. kazanitsa (казаница)	1601. kaka
1570. kazanipte	1602. kakanye (какање)
1571. kazaңe	1603. kalabalak
1572. kazanciya	1604. kalaen
1573. kazancilnitsa (казанџилница)	1605. kalaisa
1574. kazanciski	1606. kalaisuva
1575. kazancistvo	1607. kalaisuvanye (калаисување)
1576. kazanciçe	1608. kalay
1577. kazarma	1609. kalayliya
1578. kazarmski	1610. kalaylisa
1579. kazarnitsa (казарница)	1611. kalayciya
1580. kazdisa	1612. kalayciski
1581. kazdisuva	1613. kalam
1582. kazdisuvanye (каздисување)	1614. kalamar
1583. kazma	1615. kalap
1584. kazmiçe, kazmiçka	1616. kalapar
1585. kaigciya	1617. kalaparka
1586. kaik	1618. kalapenye (калапење)
1587. kaikçiya	1619. kalapi
1588. kail	1620. kalapipte
1589. kaip	1621. kalapçe
1590. kaygana	1622. kalauz
1591. kaydisa	1623. kalaf
1592. kaydisuva	1624. kalaç
1593. kaydisuvanye (кајдисување)	1625. kalaçka
1594. kaymak	1626. kaldrma
1595. kaymakam	1627. kaldrmisa
1596. kaymakamski	1628. kaldrmisuva
1597. kaymakliya	1629. kaldrmisuvanye (калдрмисување)

1630. kaldrmcıya	1663. kamarçe
1631. kale	1664. kambaana
1632. kalem	1665. kambana
1633. kalemar	1666. kambanar
1634. kalemarski	1667. kambanariya
1635. kalemenye (калемење)	1668. kambur
1636. kalemi	1669. kamburest
1637. kalemçe	1670. kamička
1638. kalemciya	1671. kamciya
1639. kalep	1672. kampik
1640. kalepat	1673. kana
1641. kalepvitsa (калешвица)	1674. kanabe
1642. kalepka	1675. kanava
1643. kalinciya	1676. kanavaza
1644. kalifa	1677. kanavatsa (канаваца)
1645. kalifat	1678. kanap
1646. kalkan	1679. kanapen
1647. kalopi	1680. kanariya
1648. kalpav	1681. kanarinka
1649. kalpazan	1682. kanarka
1650. kalpazanski	1683. kanat
1651. kalpak	1684. kanata
1652. kalpakçıya	1685. kandar(d)isa
1653. kalpaçe	1686. kandar(d)isuva
1654. kalpaçipte	1687. kandar(d)isuvanye (кандар(д)исување)
1655. kalfa	1688. kandelaber
1656. kalfinski	1689. kandil
1657. kalfuva	1690. kandilo
1658. kalfuvanye (калфување)	1691. kandiltse (кандилце)
1659. kama	1692. kandisa
1660. kamara	1693. kandisuva (se)
1661. kamarila	1694. kandisuvanye (кандисување)
1662. kamarka	

1695. kaniya	1726. kapidan
1696. kanon	1727. kapiya
1697. kanonizatsiya (канонизација)	1728. kapiciya
1698. kanonizira	1729. kapicik
1699. kanoniziranye (канонизирање)	1730. kapladisa
1700. kanonik	1731. kapladisuva
1701. kanonski	1732. kapladisuvanye (капладисување)
1702. kanosa	1733. kaplama
1703. kanosuva	1734. kara
1704. kanosuvanye (каносување)	1735. karaboya
1705. kanta	1736. karavan
1706. kantar	1737. karavana
1707. kantariya	1738. karavançe
1708. kantarina	1739. karagrop
1709. kantarka	1740. karaduzen
1710. kantarki	1741. karagyozy (караѓоз)
1711. kantarnitsa (кантарница)	1742. karagyozyli (караѓозли)
1712. kantarçe	1743. Karakaçanın
1713. kantarciya	1744. karakaçanski
1714. kantarcilnitsa (кантарџилница)	1745. karakol
1715. kantarciski	1746. karakoncol
1716. kantiçka	1747. karakoncola
1717. kañçe	1748. karakuþ
1718. kañçika	1749. karaman
1719. kanca	1750. karambol
1720. kapak	1751. karamfil
1721. kapakliya	1752. karanfil
1722. kapakçiya	1753. karanfilçe
1723. kapama	1754. karar
1724. kapan	1755. karasevda
1725. karaçe	1756. karaul
	1757. karaula

1758. karaptisa	1790. kaska
1759. karaptisuva	1791. kaskandisa
1760. karaptisuvanye (караштисување)	1792. kaskandisuva
1761. karvan	1793. kaskandisuvanye (каскандисување)
1762. karvanski	1794. kaskanciya
1763. karvanciya	1795. kaskancilak
1764. kardap	1796. kasket
1765. kare	1797. kaslem, kaslen
1766. karira	1798. kasmеt
1767. kariran	1799. kasmеtliv
1768. karklotsi (карклоци)	1800. kasmеtliya
1769. karmakarapi	1801. kastile
1770. karnas	1802. kat
1771. karpuz	1803. katana
1772. karta	1804. katily (катиљ)
1773. karta se	1805. katmer
1774. kartal	1806. katmeren
1775. kartanye (картање)	1807. katmerliya
1776. kartaciya	1808. katran
1777. karticka	1809. katranik
1778. kartop	1810. katranitsa (катраница)
1779. karço	1811. katranosa
1780. karpi	1812. katranosuva
1781. karpiya	1813. katranosuvanye (катраносување)
1782. karpilak	1814. katranski
1783. kasaba	1815. katranciya
1784. kasavet	1816. katun
1785. kasap	1817. katunka
1786. kasapenye (касапење)	1818. katunski
1787. kasapi	1819. kaurenje (каурење)
1788. kasapnitsa (касапница)	1820. kauri
1789. kasapski	

1821. kaurin	1854. keral
1822. kaurka	1855. keramida
1823. kaurma	1856. keramika
1824. kaurski	1857. keramiçar
1825. kaup	1858. keramički
1826. kafe	1859. kervan
1827. kafeav	1860. kermes
1828. kafeana	1861. kesa
1829. kafez	1862. kesaciya
1830. kafen	1863. kese
1831. kafene	1864. keçe
1832. kafentse (кафенце)	1865. kibar
1833. kafeciya	1866. kibarski
1834. kafecika	1867. kibrit
1835. kafeciski	1868. kibriten
1836. kafepantan	1869. kibritçe
1837. kaftan	1870. kiyamet
1838. kaftarka	1871. kikiritka
1839. kaçak	1872. kiler
1840. kaçaklak	1873. kilibar
1841. kaçamak	1874. kilibarski
1842. kaçket	1875. kilim
1843. kaḫkaval	1876. kilimar
1844. kaḫkavalciya	1877. kilimarka
1845. kaḫmir	1878. kilimarnitsa (килимарница)
1846. kaḫmirski	1879. kilimarski
1847. kvaçenye (квачење)	1880. kilimarstvo
1848. kvaçi	1881. kilimçe
1849. kvaçka	1882. kilimciya
1850. kelar	1883. kim
1851. kelep	1884. kinin
1852. kepets (кепец)	1885. kininski
1853. kepečki	1886. kiosk

1887. kip	1920. koliba
1888. kibar	1921. kolibar
1889. kir	1922. kolibarski
1890. kiraciya	1923. kolipka
1891. kiracilak	1924. kolçak
1892. kiraciski	1925. kolçakliya
1893. kiracistvo	1926. kolciya
1894. kiriya	1927. komar
1895. kiryosa	1928. komarciya
1896. kirliv	1929. komarcilak
1897. kirlisa	1930. komarcilnitsa (комарџилница)
1898. kirlisuva	1931. komarciski
1899. kirlisuvanye (кирлисување)	1932. kombost
1900. kitab	1933. komita
1901. kitkiritka	1934. komitaciya
1902. klapavitsa (клапавица)	1935. komitacilak
1903. kodop	1936. komitaciski
1904. kodopenye (кодошење)	1937. komitacistvo
1905. kodopi	1938. komitski (комитски)
1906. kodopka	1939. komituva
1907. kodopki	1940. komituvanye (комитување)
1908. koynak	1941. kompot
1909. koynaçka	1942. kompivka
1910. kokart	1943. kompiya
1911. kokona	1944. kompika
1912. kolagyere (колаѓере)	1945. kompilak
1913. kolaen	1946. kompiski
1914. kolay	1947. kompistvo
1915. kolaylak	1948. konak
1916. kolak	1949. konakuva
1917. kolakli(ya)	1950. konakuvanye (конакување)
1918. kolan	1951. konakçiya
1919. kolançe	1952. konaçki

1953. kondak	1986. korkaç
1954. kondir	1987. kosovar
1955. kondisa	1988. kosten
1956. kondisuva	1989. kostenar
1957. kondisuvanye (кондисување)	1990. kostenov
1958. kondura	1991. kostenciya
1959. konduraciya	1992. kotlosa
1960. konduracilak	1993. kofa
1961. konduraciski	1994. kofein
1962. konop	1995. kofice, koficka
1963. konoparnik	1996. koçan
1964. konopen	1997. koçanka
1965. konopište	1998. koçiya
1966. konuptisa se	1999. koçiyap
1967. koniptisuva se	2000. koçiciya
1968. koncul	2001. koca
1969. kopan	2002. kocabapiya
1970. kopar	2003. kocamiti
1971. kopilarka	2004. kordela
1972. kopilačka	2005. kordelka
1973. kopile	2006. kořava
1974. kopilenye (копилење)	2007. kořiya
1975. kopili se	2008. kořka, kořka se
1976. kopilyak (копилјак)	2009. kořkanye (кошкање)
1977. kopilyana (копилјана)	2010. kořkapa
1978. kopilka	2011. kořne
1979. kopuk	2012. kořne se
1980. koran	2013. kořnuva
1981. koraç	2014. kořtan
1982. korbaç	2015. kralçiçe
1983. kordela	2016. kreç
1984. kordelka	2017. krkma
1985. koriya	2018. krkmi

2019. krlik	2052. kulukuva
2020. krluk	2053. kulukuvanye (кулукување)
2021. krma	2054. kuluçar
2022. krmuz	2055. kumaþ
2023. krndak	2056. kumaþen
2024. krntiya	2057. kumaþliya
2025. krondir	2058. kumriya
2026. krcaliya	2059. kundak
2027. krcaliski	2060. kundale
2028. krþla	2061. kurban
2029. kube	2062. kurdela
2030. kubeliya	2063. kurdisa
2031. kubur	2064. kurdisuva (se)
2032. kuvenciya	2065. kurdisuvanye (курдисување)
2033. kuvet	2066. kurna
2034. kuvetliya	2067. kurnaz
2035. kuvçe	2068. kurtul
2036. kuyunciya	2069. kurtuli
2037. kuyuncilak	2070. kurtuliya
2038. kuyunciski	2071. kurtulisa (se)
2039. kukla	2072. kurtulisuva (se)
2040. kuklar	2073. kurtulisuvanye
2041. kuklen	(куртулисување)
2042. kuklest	2074. kurtuluva (se)
2043. kukumyavka	2075. kurtuluvanye (куртулување)
2044. kukurek	2076. kurtuluvaçka
2045. kula	2077. kurtuluþ
2046. kulak	2078. kurþum
2047. kulanten	2079. kurþumen
2048. kulantnost	2080. kurþumliya
2049. kulaçka	2081. kuskun
2050. kulaçki	2082. kusur
2051. kuluk	2083. kutiya

2084. kutiyka

2086. kuturitsa (кутурица)

2085. kutiçe

- L -

2087. laana

2115. leventuva

2088. lagam

2116. legen

2089. lagum

2117. legyen (леґен)

2090. lakrdiya

2118. lezet

2091. lale

2119. leli

2092. lamba

2120. lem

2093. lamben

2121. lemen

2094. lambiçe, lambiçka

2122. lepavitsa (лепавица)

2095. lapa

2123. lekye (леке)

2096. lapavitsa (лапавица)

2124. lekyedisa (лекедиса)

2097. lapaviçav

2125. lekyedisuva (лекедисува)

2098. lastik, lastika

2126. lekyedisuvanye

2099. latifundiya

(лекедисување)

2100. laf

2127. lekyeliya (лекелија)

2101. lafenye (лафење)

2128. lekyenitsa (лекеница)

2102. lafi

2129. leunka

2103. laf-muabet

2130. leusa

2104. lafosa se

2131. lep

2105. lafosuva se

2132. lepuva

2106. lafosuvanye (лафосување)

2133. lepuvanye (лешување)

2107. laçka

2134. libade

2108. laçkanye (лачкање)

2135. livanto

2109. leblebiya, leblebii

2136. limon

2110. leblebiciya

2137. limonada

2111. leblebicilnitsa

2138. limonliya

(леблебицилница)

2139. limonov

2112. leblebi-pekер

2140. limontabietliya

2113. leven

2141. limontuz, limontuzi

2114. levent

2142. lira

2143. lokum
2144. lokumçe
2145. lokum-pekıyer

2146. lonca
2147. loncar
2148. lule

- M -

2149. maaza
2150. maala
2151. maalets (маалец)
2152. maalka
2153. maalo
2154. maalski
2155. maalupa
2156. maalçanets (маалчанец)
2157. maalçanka
2158. maana
2159. maancıya
2160. mavrama
2161. magaza
2162. magazin
2163. magaziner
2164. magazinski
2165. magatsin (магацин)
2166. magatsinski (магазински)
2167. magatsioner (магазинер)
2168. magdanos
2169. magdonos
2170. madem
2171. mademciya
2172. majdrak
2173. mazgal
2174. mazgalka
2175. mazdrak
2176. maziya

2177. maiçka
2178. maya
2179. mayalnik
2180. mayalnitsa (мајалница)
2181. mayarnik
2182. mayasil
2183. mayasilav
2184. mayasol
2185. mayasolliya
2186. maymudiya
2187. maymun
2188. maymunest
2189. maymunka
2190. maymunlak
2191. maymunov
2192. maymunski
2193. maymunstvo
2194. maymunçe
2195. maymunciya
2196. maytap
2197. maytapenye (мајтапење)
2198. maytapi se
2199. maytapçiya
2200. makar
2201. makara
2202. maksam
2203. maksus
2204. mal

2205. malav	2238. manca
2206. mamele	2239. manciya
2207. mameleciya	2240. maraz
2208. mamudiya	2241. marama
2209. mamuz, mamuza	2242. maramçe
2210. mamuren	2243. marda
2211. mamurlak	2244. marifet
2212. mamurliv	2245. marifetlak
2213. mamurlivost	2246. marifetçiya
2214. mana	2247. markuç
2215. manaf	2248. mart
2216. mangal	2249. marta
2217. mangar	2250. martenski
2218. mangup	2251. martovski
2219. mangupariya	2252. marula, marulka
2220. mangupski	2253. masa
2221. mangupçe	2254. masal
2222. manda	2255. masat
2223. mandalo	2256. maskara
2224. mandra	2257. maskarada
2225. mandragora	2258. maskarenye (маскарење)
2226. mandraciya	2259. maskari
2227. mane	2260. maslaat, maslavat
2228. manliv	2261. masraf
2229. manlivost	2262. mastika
2230. manliya	2263. mastraf
2231. manosa	2264. mastrafenye (мастрафење)
2232. manosuva	2265. mastrafi se
2233. manosuvanye (маносување)	2266. mastrafliya
2234. mantiya	2267. mastrafçiya
2235. mantil	2268. mat
2236. manuk	2269. matira
2237. manuka	2270. matosa

2271. matusuva	2303. mezilyana (мезилјана)
2272. matusuvanye (матосување)	2304. mezliç
2273. matuv	2305. mekam
2274. matuvi se	2306. mekamliya
2275. makyina (маќина)	2307. mekamliski
2276. makyinski (маќински)	2308. melez
2277. mahmudiya	2309. melezenye (мелезење)
2278. macarliya	2310. melezi se
2279. macun	2311. memla
2280. маџа	2312. memliv
2281. маџала!	2313. mengeme
2282. маџтраба, маџтрапа	2314. menduhiya
2283. meana	2315. merak
2284. meanski	2316. merakliya
2285. meancivka	2317. merakliyka
2286. meanciya	2318. merakliski
2287. meancika	2319. merdiven
2288. meanciski	2320. merino
2289. mevlem, mevlen	2321. mermer
2290. megdan	2322. mermeren
2291. megdanciya	2323. mermerliya
2292. medreze, medrese	2324. mertebe
2293. medresa	2325. mertek
2294. mezdra, mezdre	2326. mercan
2295. meze	2327. mercanov, mercanski
2296. mezelak	2328. mekyan (меќан)
2297. mezentse (мезенце)	2329. mefter
2298. mezetenye (мезетење)	2330. mecidlya
2299. mezeti	2331. meclis
2300. mezetisa se	2332. mecudlya
2301. mezetisuva se	2333. mepin
2302. mezetisuvanye (мезетисување)	2334. mivtar
	2335. mizilyana (мизилјана)

2336. milet	2369. muvlet
2337. minare	2370. mudbak
2338. minder	2371. mudir
2339. minderlak	2372. mudur
2340. mintan	2373. mujde
2341. miraz	2374. mukava
2342. mirazlika	2375. mukaven
2343. miralay	2376. mukaet
2344. mirasçiya	2377. mukaetliya
2345. miriya	2378. mulazim
2346. misa	2379. mulk
2347. misir	2380. mumiya
2348. misirka	2381. munasip
2349. misirkin	2382. mur
2350. misirok	2383. murakyip (мураќип)
2351. misirçe	2384. murakyplyi (мураќиплија)
2352. misk	2385. murdar
2353. miska	2386. murdarlak
2354. miskal	2387. murekyep (муреќеп)
2355. misket	2388. musaka
2356. miski	2389. musandra
2357. miskovina	2390. musliman
2358. misur, misurka	2391. muslimanka
2359. miftar	2392. muslimanski
2360. mor	2393. muslimanstvo
2361. morav	2394. mutav
2362. moravina	2395. mutavciya
2363. morliya	2396. mutavcilak
2364. morov	2397. mutavciski
2365. mostra	2398. mutlak
2366. muabet	2399. mutli
2367. muabetenye (муабетење)	2400. mufte
2368. muabeti	2401. mufteciya

2402. muftiya	2407. muṭi
2403. muṭavere	2408. muṭmula
2404. muṭama	2409. muṭta
2405. muṭafere	2410. muṭteriya
2406. muṭenye (мушење)	2411. muṭtuluk

- N -

2412. nabastisa	2435. nakodopuvanye (накодошување)
2413. nabekyaruva se (набеќарува се)	2436. nalan, nalani
2414. naboyadisa	2437. nalanciya
2415. nagan, nagant	2438. nalafi se
2416. nagyubri (наѓубри)	2439. nalafuva se
2417. nagyubruva (наѓубрува)	2440. nalbat, nalbatin
2418. naergenuva se	2441. nalbatnitsa (налбатница)
2419. nazinye (назиње)	2442. nalbatski (налбатски)
2420. nazlan	2443. nalka
2421. nazlandisa	2444. nalom, nalon
2422. nazlandisuva	2445. nalçe
2423. nazlandisuvanye (назландисување)	2446. namaz
2424. nazli, nazliya	2447. namerda
2425. naiya	2448. namerduva
2426. nakalapi, nakalapi se	2449. namerduvanye (намердување)
2427. nakalapuva (se)	2450. namkyor (намќор)
2428. nakalemi	2451. namkyoreçki (намќоречки)
2429. nakalemuva	2452. namuz
2430. nakalemuvanye (накалемување)	2453. namuzliya
2431. nakatrani	2454. nana
2432. nakatranuva	2455. nane
2433. nakodopi	2456. nanipani
2434. nakodopuva	2457. nanipanuva

2458. nanıřanuvanye (нанишанување)	2487. nafe
2459. napazari	2488. nafeliv, nafeliya
2460. napazaruva	2489. nafile
2461. napiperi	2490. nafta
2462. napireruva	2491. naftalin
2463. napıyaşka (напљачка), napıyaşka se (напљачка се)	2492. naftonoson
2464. napıyařkuva (se) (напљачкува (се))	2493. nahiya
2465. narompa	2494. narıkyeri (нашеќери)
2466. narompuva	2495. narıkyeruva (нашеќерува)
2467. narudri, narudri se	2496. narıkyeruvanye (нашеќерување)
2468. narudruva (se)	2497. narımaalets (нашемаалец)
2469. narudruvanye (напудрување)	2498. nebetçiya
2470. narumpa	2499. nebet-ıkyer (небет-шеќер)
2471. narumpuva	2500. neblebiya
2472. nar	2501. negyubren (неѓубрен)
2473. nargile, nargıyle (нарѓуле)	2502. neise
2474. narenda	2503. neyse
2475. narenduva	2504. nekadaren
2476. nark	2505. nekadarnik
2477. nasamari, nasamari se	2506. nekadarnitsa (некадарница)
2478. nasapuni, nasapuni se	2507. nekadarno
2479. nasapunuva (se)	2508. nekadarnost
2480. nasapunuvanye (насапунување)	2509. neyse
2481. natavri, natavri se	2510. nekasmet
2482. natavruva (se)	2511. nekasmetliya
2483. natimari	2512. nem
2484. natimaruva	2513. nemliv
2485. nakyari se (наќари се)	2514. nemtur
2486. nafaka	2515. nemturitsa (немтурица)
	2516. nemturka
	2517. nemturski
	2518. neft

2519. ni	2527. niṗandisuvanye
2520. niet	(нишандисување)
2521. nietliya	2528. niṗanenye (нишанење)
2522. niruya	2529. niṗani
2523. niṗador	2530. niṗanliya
2524. niṗan	2531. niṗanciya
2525. niṗandisa	2532. niṗeste
2526. niṗandisuva	2533. noybet

- O -

2534. oboen	2557. oralipte
2535. oboi	2558. oraciya
2536. oborci	2559. oracika
2537. ovarda	2560. orda
2538. ovardalak	2561. ordiya
2539. odaya	2562. oryat
2540. odayçe	2563. oryatka
2541. odbapka	2564. oryatski (орјатски)
2542. odbuli, odbuli se	2565. oro
2543. odbuluva (se)	2566. orovodets (ороводец)
2544. odbuluvanye (одбулување)	2567. orman
2545. odbulçi (se)	2568. orospiya
2546. oder	2569. ortak
2547. oderka	2570. ortaklak
2548. odor	2571. ortaklama
2549. ozimçe	2572. ortakuva
2550. oyn, oyna	2573. ortakuvanye (ортакување)
2551. oynak	2574. ortaçenye (ортачење)
2552. oka	2575. ortaçi
2553. oluk	2576. ortaçka
2554. omaskari, omaskari se	2577. ortaçki
2555. omaskaruva (se)	2578. ortoma
2556. onbaṗa, onbaṗiya	2579. ortomar

2580. ortomarnitsa (ортомарница)	2605. okyelavuvanye
2581. ortomisa	(окелавување)
2582. ortomisuva	2606. okyogavi (о́корави)
2583. ortomisuvanye	2607. okyogavuva (о́коравува)
(ортомисување)	2608. okyogavuvanye
2584. osakaten	(о́коравување)
2585. osakatenost	2609. okyoree (о́корее)
2586. osakati	2610. okyori (о́кори)
2587. osakatuva	2611. okyoruva (о́корува)
2588. osakativanye (осакатување)	2612. okyovuvanye (о́корување)
2589. osmanliya	2613. of!
2590. osmanski	2614. ofarda
2591. otapi	2615. ofardalak
2592. otarpuva	2616. ofka
2593. otarpuvanye (отапување)	2617. ofkanye (офкање)
2594. otera, otera se	2618. ofne
2595. oteran	2619. ofnuva
2596. oterpuva, oterpuva se	2620. ofnuvanye (офнување)
2597. oterpuvanye (отепување)	2621. oh!
2598. oterpuvačka	2622. ohka
2599. otkarpiya	2623. oca
2600. otoman	2624. ocak
2601. ottekar	2625. ocaçar
2602. oturdisa	2626. ocaçarski
2603. okyelavi (о́келави)	2627. ořav
2604. okyelavuva (о́келавува)	2628. ořugavi, ořugavi se
	2629. ořugavuva (se)

- P -

2630. paal	2634. pazaren
2631. pavta	2635. pazarenye (пазарење)
2632. padipah	2636. pazari
2633. pazar	2637. pazariřen

2638. pazardıpte	2671. pamukov
2639. pazarlak	2672. pamukçıya
2640. pazarlama	2673. pamukçiski
2641. pazarski	2674. pamuçen
2642. pazaruva	2675. panagir
2643. pazaruvanye (пазарување)	2676. panagyur (панаѓур)
2644. pazarcibařiya	2677. panagyurıpte (панаѓуриште)
2645. pazarciya	2678. panagyurski (панаѓурски)
2646. pazarciski	2679. panagyuruva (панаѓурува)
2647. pay	2680. panagyuruvanye
2648. payvan	(панаѓурување)
2649. payos	2681. panair
2650. paydosa	2682. pandıppan
2651. paydosuva	2683. pantalon
2652. payton	2684. pantaloni
2653. paytonski	2685. pantolani, pantolomi, pantoloni
2654. paytonciya	2686. pantoli
2655. paytoncilak	2687. pantofli
2656. paytonciski	2688. pancak
2657. pala	2689. papagal
2658. palamarka	2690. papagalski
2659. palamid, palamida	2691. papagalstvo, papagalptina
2660. palaneçki	2692. papazi
2661. palanza, palandza (паланса)	2693. papaska
2662. palanka	2694. papuk
2663. palançanets (паланчанец)	2695. papuça
2664. palançanka	2696. papuçe
2665. palaska	2697. papuciya
2666. palikar	2698. papucilak
2667. palto	2699. papuciski
2668. pambuk	2700. para
2669. pamuk	2701. parayliya
2670. pamukliya	2702. paralliya

2703. para(m)parçe	2736. patika
2704. pari	2737. patla, patlagan
2705. paritsa (парица), pariçka	2738. patlak
2706. pariçe	2739. patlican
2707. pariçen	2740. patrik
2708. pariçki	2741. patrikana
2709. parmak	2742. pakyen (пакен)
2710. parmaklak	2743. pakyno (пакно)
2711. parsa	2744. pafta, pafti
2712. partal	2745. paça
2713. partalav	2746. paçavitsa (пачавица)
2714. partalan, partaleya	2747. paçavra
2715. partalest	2748. paçariz
2716. partalepka, partalka	2749. paşa
2717. partalepko	2750. paşalak
2718. partaliv	2751. paşaliya
2719. partalçe	2752. paşaport
2720. parçe	2753. paşin
2721. parçeledisa (se)	2754. paşinets (пашинец)
2722. parçentse (парченце)	2755. paşinitsa (пашиница)
2723. parçosa	2756. paşinski
2724. parçosuva	2757. paşitsa(пашица)
2725. parçosuvanye (парчосување)	2758. paşov
2726. parçule	2759. pašovitsa (пашовица)
2727. pasladisa se	2760. pevliyan
2728. paspal	2761. pezevenk
2729. paspalav	2762. pezeven(k)lak
2730. pastrma	2763. pey
2731. pastrmayka	2764. peki
2732. pastrmaliya	2765. pekmez
2733. pastrmitsa (пастрмица)	2766. pelivan
2734. pastrmka	2767. pelivanlak
2735. patardiya	2768. pelivanski

2769. pelivanstvo	2802. peptemal
2770. pelin	2803. peptemalciya
2771. pelinaç	2804. pijama
2772. pelinets (пелинец)	2805. pilav, pilaf
2773. pelinov	2806. pile
2774. pelinosa	2807. pilentse (пиленце)
2775. pelinosuva	2808. pilenye (пилење)
2776. pelte	2809. pilepki
2777. peltek	2810. pili se
2778. pelteçenye (пелтечење)	2811. pililo
2779. pelteçi	2812. pilipta
2780. pelyuř (пељуш)	2813. piliptarets (пилиштарец)
2781. pelyuřen (пељушен)	2814. piltsi (пилци)
2782. pembe, pembeliya, pemben	2815. pilçev
2783. pendar	2816. pilyav (пиљав)
2784. pençe, pence	2817. pincur
2785. pencer, pencera	2818. piper
2786. pencere	2819. piperitsa (пиперица)
2787. pencerka	2820. piperka
2788. pencerçe	2821. piperliv
2789. pervaz	2822. pipernitsa (пиперница)
2790. pergel	2823. piperolist
2791. perde	2824. pipertsa (пиперца)
2792. periz	2825. pir
2793. perçe	2826. piruva
2794. perçin	2827. piruvanye (пирување)
2795. perçinliya	2828. pis
2796. perçuk	2829. pita
2797. perçukliya	2830. pitar, pitarçe
2798. petseta (пецета)	2831. pitulitsa (питулица)
2799. peř	2832. piřiya
2800. peřin	2833. piřman
2801. peřkeř	2834. piřmanenye (пишманење)

2835. pipmani	2867. poguga, poguguka, poguguti, poguguçi
2836. pipmanlak	2868. pogudipka
2837. piptol	2869. poguka
2838. piptolenye (пиштолење)	2870. pogukne
2839. piptoli se	2871. poguknuva
2840. piptolçe	2872. pogukuva
2841. plaka	2873. pogurbetuva
2842. plise	2874. podembeluva
2843. plisira	2875. poderviçi se
2844. plisiran	2876. poderviçuva se
2845. plip	2877. podzaborçi se
2846. plipen	2878. podzaborçuva se
2847. plug	2879. podzapekyeren (подзашеќерен)
2848. plyaka (пљака)	2880. podzapekyeri (подзашеќери)
2849. plyačka (пљачка)	2881. podzapekyeruva (se) (подзашеќерува (се))
2850. plyačkanye (пљачкање)	2882. podizarçi
2851. poaydukuva, poaydutuva	2883. podizarçuva (se)
2852. poayduçi se	2884. podizberbati (se)
2853. poalovee	2885. podrum
2854. poalovi, poalovi se	2886. podumani
2855. poamka	2887. pogyebri (поѓебри)
2856. poargatuva	2888. pogyubri (поѓубри)
2857. poarçi, poarci	2889. pozaborçi se
2858. poarçuva (se), poarcuva (se)	2890. pozaborçuva se
2859. poaskeruva	2891. poizarçi (se)
2860. pobekyaruva	2892. poizarçuva (se)
2861. pogadelička, pogadečka	2893. poizberbati
2862. pogaça	2894. poizlafi se
2863. pogaçar	2895. poinaeti se, poinati se
2864. pogaçe	2896. pokaka
2865. pogaçitsa (погачица)	
2866. pogačka	

2897. pokalapi	2930. postekiya
2898. pokalemi	2931. potaraþuva
2899. pokalfuva	2932. pote
2900. pokauri	2933. potpuri
2901. pokapka	2934. potur
2902. pokomituva	2935. poturyak
2903. pokonduren	2936. poturyaçe
2904. polafi	2937. poturyaçka, poturka
2905. polaçka	2938. poturnak
2906. pomaytapi se	2939. poturnaçka
2907. pomak	2940. poturçen
2908. pomezeti	2941. poturçi
2909. pompa	2942. poturçuva
2910. pompranye (помпање)	2943. poturçuvanye (потурчување)
2911. pompen	2944. poçirakuva
2912. pomuabeti	2945. poþamati
2913. ponapudri	2946. poþta
2914. popazari se	2947. poþtar
2915. popara	2948. poþtarina
2916. poparen	2949. poþtarka
2917. popari, popari se	2950. poþtaciya
2918. poparnik	2951. praz
2919. poparuva (se)	2952. pranga
2920. poparuvanye (попарување)	2953. prangi
2921. popipmani	2954. preboyadisa
2922. popipmanuva (se)	2955. preboyadisuva, preboyosuva
2923. popiptoli se	2956. preboyadisuvanye
2924. popumpa	(пребојадисување),
2925. poraatisa	preboyosuvanye
2926. portokal	(пребојосување)
2927. portokalov	2957. preboyuva
2928. posta	2958. preboyuvanye (пребојување)
2929. postaciya	2959. prebuli (se)

2960. prebuluva (se)	2977. prokaḗka
2961. prebuluvanye (пребулување)	2978. protokal
2962. preesapi	2979. prokyelavi (проќелави)
2963. preesapuva (se)	2980. pudra
2964. preesapuvanye (преесалување)	2981. pudrenye (пудрење)
2965. prekaili	2982. pudri, pudri se
2966. prekalaisa	2983. pudriera
2967. prekardaḗi	2984. pudrosa, pudrosa se
2968. prekardaḗuva	2985. pudrosuva (se)
2969. prekardaḗuvanye (прекардашување)	2986. pudrosuvanye (пудросување)
2970. prepazari se	2987. pul
2971. pretaraḗuva	2988. pulosa
2972. pretaraḗuvanye (претарашување)	2989. pumpa
2973. progyubri (проѓубри)	2990. pumpanye (пумпање)
2974. projektira	2991. pumpen
2975. projektiranye (прожектирање)	2992. pusat
2976. projektor	2993. pusiya
	2994. pusula
	2995. pusulḗe
	2996. puḗ(t)

- R -

2997. raat	3008. ravaniya
2998. raatisa	3009. razbaḗkari se
2999. raatisuva	3010. razbozdisa, razbozdisa se
3000. raatisuvanye (раатисување)	3011. razbozdisuva (se)
3001. raatlaisa	3012. razborḗi (se)
3002. raatlak	3013. razbuli
3003. rab	3014. razgele
3004. rabaciya	3015. razguga se, razguguka se, razgugutka
3005. rabina	3016. razguka se
3006. rabul	3017. razgukuva se
3007. ravan	

3018. raziya	3050. rapsod
3019. razmyauka se	3051. rapsodiya
3020. razortaçi, razortaçi se	3052. rasad
3021. razortaçuva (se)	3053. rasadnik
3022. razortaçuvanye (разортачување)	3054. raskaka (se)
3023. razofka se	3055. raskakuva (se)
3024. razofkuva se	3056. raskasapi
3025. raya	3057. raskasapuva
3026. rayatin	3058. raspartali, raspartali se
3027. rayatski (рајатски)	3059. raspartaluva (se)
3028. rakida	3060. rasparça, rasparçi, rasparça se, rasparçi se
3029. rakiden, rakidin	3061. rasparçanost, rasparçenost
3030. rakien	3062. rasparçuva (se)
3031. rakiitsa (ракиица), rakiiçka	3063. rasparçuvanye (распарчување)
3032. rakiya	3064. raspiptoli se
3033. rakiyar	3065. raspiptoluva se
3034. rakiyarka	3066. raspiptoluvanye (распиштолување)
3035. raki-sapun	3067. rastarapi se
3036. rakita	3068. rastarapuva se
3037. rakitak	3069. ratisa (se)
3038. rakiten	3070. raft
3039. rakitka	3071. rahat
3040. rakitnik	3072. 'rgaç
3041. rakitov	3073. redif
3042. rakitovina	3074. reza
3043. rakiciya	3075. reze
3044. rakiciynitsa (ракиџијница)	3076. rezeda
3045. rakicika	3077. rezil
3046. rakicilnitsa (ракиџилница)	3078. rezilak
3047. rakla	3079. rezilenye (резилење)
3048. ramazan	
3049. ramazanski	

3080. rezili	3102. rogan
3081. reim	3103. roganliya
3082. reis	3104. rom
3083. reis-ul-ulema	3105. rospiya
3084. relsa	3106. rospiski
3085. renk	3107. 'rslan
3086. reçel	3108. ruba
3087. reþme	3109. rubayliya, rubaliya
3088. 'rz (ýrz)	3110. rubaþka
3089. 'rzliya	3111. rubiiçka
3090. 'rzne	3112. rubiya
3091. 'rznuva	3113. ruvet
3092. 'rznuvanye ('рзнување)	3114. ruya
3093. rida	3115. rupiya
3094. riza	3116. rupçe
3095. rizanye (ризање)	3117. rusaliya
3096. risyanin	3118. rusvay
3097. risyanka	3119. rufet
3098. risyanski	3120. rupvet
3099. risk	3121. rupvetçiya
3100. rica	3122. rupvetçilak
3101. ricaciya	

- S -

3123. saa	3132. sabar(li)
3124. saan	3133. savak
3125. saançe	3134. savan
3126. saat	3135. savat
3127. saatçiya	3136. savatleisa
3128. saatçiski	3137. savatleisuva
3129. sabayle	3138. savatleisuvanye (саватлеисување)
3130. sabaylina	
3131. sabar	3139. savatliya

3140. sagiya	3172. sakatisa
3141. sagiya	3173. sakatnik
3142. saglam	3174. sakatnitsa (сакатница)
3143. sadaka	3175. sakato
3144. sade	3176. sakatost
3145. sadrazam	3177. saklet
3146. sadriyazam	3178. sakletisa (se)
3147. saz	3179. sakletisuva (se)
3148. sazdrma	3180. sakletisuvanye (саклетисување)
3149. sai	3181. sakma
3150. saıçe	3182. saksiiçe, saksiitsa (саксиица), saksiiçka
3151. saiciya	3183. saksiya
3152. saya	3184. sal
3153. saybiya	3185. sal
3154. saygilak	3186. salam
3155. saydisa	3187. salamura
3156. saydisuva	3188. salamuren
3157. saydisuvanye (сајдисување)	3189. salamciya
3158. sayte	3190. salamcika
3159. sak	3191. salancak
3160. sakagiya	3192. salata
3161. sakagliv	3193. salatnik
3162. sakaglivost	3194. salap
3163. sakaz	3195. salapki
3164. sakaldisa	3196. salde
3165. sakaldisuva (se)	3197. saldisa
3166. sakaldisuvanye (сакалдисување)	3198. saldisuva
3167. sakalma	3199. saldisuvanye (салдисување)
3168. sakaska	3200. salep
3169. sakat	3201. salepçiya
3170. sakatenye (сакатење)	3202. salma
3171. sakati	

3203. saltanat	3236. sancaktar
3204. saltanatliya	3237. sap
3205. salte	3238. sapi
3206. salciya	3239. sapun
3207. samanlak	3240. sapunar
3208. samar	3241. sapunarka
3209. samaren	3242. sapunarnitsa (сапунарница)
3210. samarenue (самарење)	3243. sapunarski
3211. samari	3244. sapunarstvo
3212. samaripte	3245. sapunen
3213. samarçe	3246. sapunerka
3214. samarciya	3247. sapunest
3215. samarcilnitsa (самарџилница)	3248. sapunets (сапунец)
3216. samarciski	3249. sapunisa, sapunisa se
3217. samsar	3250. sapunisuva (se)
3218. samsarlak	3251. sapunisuvanye
3219. samsarski	(сапунисување)
3220. samum	3252. sapunitsa (сапуница)
3221. samur	3253. sapunçe
3222. samur(liya)	3254. sapunciya
3223. san	3255. sapuncilnitsa (сапунџилница)
3224. sandak	3256. sapunciski
3225. sandakliya	3257. saray
3226. sandala	3258. sarayliya
3227. sandaliya	3259. sarayski
3228. sandaliya	3260. sarak
3229. sandaçe	3261. saraf
3230. sandviç	3262. sarafin
3231. sanki	3263. sarafski
3232. sankim	3264. sarafalak
3233. sankir	3265. saraç
3234. santraç	3266. saraçki
3235. sancak	3267. saraçlak

3268. saraçnitsa (сарачница)	3301. sebaqliya
3269. saraca	3302. sebaqçıya
3270. saracitsa (сараџица)	3303. sebep
3271. sardisa	3304. sevar
3272. sardisuva	3305. sevarqliya
3273. sardisuvanye (сардисување)	3306. sevarqçıya
3274. sarikana	3307. sevda
3275. sarma	3308. sevdaliya
3276. sarop	3309. sevdalinka
3277. sat	3310. sevdaliski
3278. satar	3311. sevdosa (se)
3279. saten	3312. sevdosuva (se)
3280. satenski	3313. sevdosuvanye (севдосување)
3281. sator	3314. sevtte
3282. satrap	3315. sevtosa
3283. satrapski	3316. sedef
3284. safa	3317. sedefen
3285. safi	3318. sedefliya
3286. safiçe	3319. seiz
3287. safra	3320. seizin
3288. saftiyan	3321. seir
3289. safçe	3322. seirciya
3290. saç	3323. seircika
3291. saçitsa (сачица)	3324. seymen
3292. saçka	3325. seymenin
3293. saçma	3326. seymenski
3294. saçmen	3327. seymençe
3295. sacade	3328. seysana
3296. sacak	3329. sek
3297. saptisa, saptisa se	3330. selam
3298. saptisuva (se)	3331. selamet
3299. saptisuvanye (саштисување)	3332. selamiya
3300. sevar	3333. selamlak

3334. selviya	3366. sikterdisuva
3335. senet	3367. sikterdisuvanye
3336. senki(m)	(сиктердисување)
3337. sepetka	3368. siktermanca
3338. serbez	3369. simid
3339. serbezlak	3370. simit
3340. sergen	3371. simitçe
3341. sergiya	3372. simitçiya
3342. sergiciya	3373. simitçiski
3343. serdar	3374. simiciya
3344. serdariya	3375. simpur
3345. serdarski	3376. simsar
3346. serdarstvo	3377. siniçe
3347. serkme	3378. siniya
3348. sermiitsa (сермиица),	3379. siniyka
sermiička	3380. siniçe
3349. sermiya	3381. sincir
3350. sersem	3382. sincirliya
3351. sersemin	3383. sincirçe
3352. sert	3384. sincirciya
3353. sertliya	3385. sirup
3354. sertme	3386. sicil
3355. setre	3387. sicim
3356. sef	3388. sicimka
3357. sefa	3389. skalapi, skalapi se
3358. sefte	3390. skalapuva (se)
3359. sefte	3391. skalapuvanye (скалапување)
3360. seftosa	3392. skamiya
3361. seftosuva	3393. skara
3362. seftosuvanye (сефтосување)	3394. skela
3363. secade	3395. skelarina
3364. sikter!	3396. skele
3365. sikterdisa	3397. skeleciya

3398. skeleciski	3431. sopa
3399. skemle	3432. sortaçi, sortaçi se
3400. skemliya	3433. sortaçuva (se)
3401. skemliçe	3434. sortaçuvanye (сортачување)
3402. skontira	3435. sofa
3403. skontiranye (сконтирање)	3436. sofizam
3404. skonto	3437. sofist
3405. skoçanet	3438. sofistika
3406. skoçanetost	3439. sofistički
3407. skoçani, skoçani se	3440. sofistka
3408. skoçanuva (se)	3441. sofra
3409. skoçanuvanye (скочанување)	3442. sofralak
3410. skumriya	3443. softa
3411. slimuk	3444. softinski
3412. soba	3445. spaiya
3413. soda	3446. spaiyka
3414. sodaciya	3447. spailak
3415. sodacika	3448. spaiski
3416. sodaciski	3449. spaistvo
3417. sozba	3450. spaiçe
3418. soy	3451. spanak
3419. soyliya	3452. spanaky (спанаќ)
3420. sokak	3453. spenca
3421. sokaçarka	3454. spirt
3422. sokaçarski	3455. spirten
3423. sokaçe	3456. spobudali, spobudali se
3424. sokački	3457. spobudaluva (se)
3425. sol-piper	3458. spobudaluvanye (спобудалување)
3426. soluk	3459. srma
3427. somun	3460. srmayliya, srmaliya
3428. somunipte	3461. srça
3429. somunçe	3462. srçen
3430. somunciya	

3463. srçest	3489. surgun
3464. stambolka	3490. surgunisa
3465. stimari	3491. surgunisuva
3466. stimaruva	3492. surdina
3467. stimaruvanye (стимарување)	3493. surdisa, surdisa se
3468. skyelavi se (скелави се)	3494. surdisuva (se)
3469. subapa	3495. surdisuvanye (сурдисување)
3470. suvariya	3496. suriya
3471. suvat	3497. surla
3472. sulin	3498. surlari
3473. sulinar	3499. surme
3474. sulindar	3500. surmosa
3475. sulitsa (сулица)	3501. surmosuva
3476. sultan	3502. surmosuvanye
3477. sultana	3503. surnak
3478. sultanat	3504. surne
3479. sultanka	3505. surtuk
3480. sultanov	3506. surutka
3481. sultanski	3507. susam
3482. sulumen	3508. susamka
3483. sungyer (сунѓер)	3509. susamov
3484. sungyerliv (сунѓерлив)	3510. susamçe
3485. sungyerliya (сунѓерлија)	3511. suserka
3486. sungyerçe (сунѓерче)	3512. sutliyaç, sutliyaþ
3487. sunet	3513. sucuk
3488. surat	

- T -

3514. tabak	3519. tabiet
3515. tabaklak	3520. tabietliya
3516. taban	3521. tabiya
3517. tabana	3522. tabla
3518. tabački	3523. tabla

3524. tablaciya	3557. talim
3525. tabut	3558. talisman
3526. tava	3559. talmud
3527. tavan	3560. talpa
3528. tavanski	3561. tamavkyar (тамавќар)
3529. taviçe	3562. tamam
3530. tavla	3563. taman
3531. tavmina	3564. tamakyar (тамаќар)
3532. tavminciya	3565. tamakyarka (тамаќарка)
3533. tavmincilak	3566. tambur
3534. tavra	3567. tambura
3535. tavraciya	3568. tamburap
3536. tavrenye (таврење)	3569. tamburapki
3537. tavri, tavri se	3570. tamburitsa (тамбурица)
3538. tavruva (se)	3571. tan
3539. tavruvanye (таврување)	3572. tangar-mangar
3540. tavtabita	3573. tandar-mandar, tandara-
mandara
3541. tavçe	3574. tantela
3542. tavçiya	3575. tantelen
3543. taze	3576. tapa
3544. taziya	3577. tapiya
3545. taim, tain	3578. tapir
3546. tainciya	3579. taptisa
3547. tayfa	3580. taptisuva
3548. takam	3581. taraba
3549. takrir	3582. tarabuka
3550. taksidar, taksildar	3583. tarak
3551. taksir	3584. tarambuka
3552. taksirat	3585. tarana
3553. taksiratliya	3586. tarapana
3554. talambas	3587. taratur
3555. talasam	3588. taraf
3556. taliga	

3589. tarapka	3622. tek
3590. tarapkanye (тарашкање)	3623. tekar
3591. tarapmaalka	3624. tekiya
3592. tarapuva	3625. teklif
3593. targa	3626. teklifi
3594. tarifa	3627. teklifsiz
3595. tarifen	3628. tekne
3596. tas	3629. teknefes
3597. tatar, tatarin	3630. tekrar
3598. tatarka	3631. tek-tuk
3599. tatarkurti	3632. telal, telalin
3600. tatarnik	3633. telalka
3601. tatarski	3634. telalski
3602. tatli	3635. telar
3603. tatliya	3636. telen
3604. tatula	3637. telenga
3605. tafra	3638. telengar
3606. tafri (se)	3639. tely
3607. taft	3640. telyal (тељал), telyalin (тељалин)
3608. taften	3641. telyosa (тељоса)
3609. tapak	3642. temane
3610. tapakliya	3643. temel
3611. teatro	3644. temelen
3612. tebabiya	3645. temeli, temeli se
3613. tebdil	3646. temelipte
3614. tebepir	3647. temelnitsa (темелница)
3615. tevna	3648. temelno
3616. tevnadisa se	3649. temelnost
3617. tevnitsa (тевница)	3650. temeruk, temerut
3618. tegel	3651. ten
3619. tezge	3652. tenekiya
3620. tezgere	3653. tenekien
3621. teir	

3654. tenekye (тене́ке)	3686. tefterçe
3655. tenekyen (тене́кен)	3687. tigan
3656. tenekyeciya (тене́кеџија)	3688. tiganisa
3657. tenekyecilnitsa (тене́кеџилница)	3689. tiganitsa (тиганица)
3658. tenekyeciski (тене́кеџиски)	3690. tiganıçar
3659. tenekyecistvo (тене́кеџиство)	3691. tigançe
3660. tencere	3692. tizap
3661. tencerçe	3693. tik-tak
3662. tepsiya	3694. timar
3663. tepsiçe	3695. timarenue (тимарење)
3664. teptily (тептиљ)	3696. timari
3665. teptisa	3697. timiya
3666. teptisuva	3698. timpan
3667. tereziya, terezii	3699. tire
3668. terziya	3700. titiz
3669. terzilak	3701. tozlutsi (тозлуци)
3670. terziski	3702. toyaga
3671. terziçe	3703. toka
3672. terk	3704. tokmak
3673. terlik, terlitsi	3705. tombak
3674. tersana	3706. tombakliya
3675. tersene	3707. tombruk
3676. tertip	3708. tomruk
3677. teskere	3709. top
3678. teslim	3710. topaz
3679. teslimi	3711. topal
3680. teste	3712. topka
3681. testemel	3713. topovski
3682. testir	3714. toptan
3683. tekye (те́ке)	3715. toptanciya
3684. teferiç	3716. topuvçe
3685. tefter	3717. topuz
	3718. topuk

3719. topuska	3752. tura
3720. topçe	3753. turaliya
3721. topçest	3754. turkiciya
3722. topçiya	3755. turliya
3723. torba	3756. turlitava
3724. torbari	3757. turli-turli
3725. torbe	3758. turma
3726. torbentse (торбенце), torbička	3759. turunka
3727. torlak	3760. turfanda
3728. traka-truka!	3761. turçenye
3729. trap	3762. turçi
3730. trumbuk	3763. turpiya
3731. tu	3764. tutenka
3732. tul	3765. tutka
3733. tula	3766. tutkal
3734. tulana	3767. tutkanye (туткање)
3735. tular	3768. tutkalisa
3736. tularnitsa (туларница)	3769. tutkalisuva
3737. tularski	3770. tutkalisuvanye
3738. tularstvo	(туткалисување)
3739. tulenye (тулење)	3771. tutkun
3740. tuli, tuli se	3772. tutun
3741. tulum	3773. tutunar
3742. tulumba	3774. tutunarka
3743. tulumbiçe	3775. tutunarski
3744. tulumina	3776. tutunarstvo
3745. tulup	3777. tutunepka
3746. tulyben (туљбен)	3778. tutunov
3747. tumba	3779. tutunski
3748. tumbest	3780. tutunciya
3749. tumbogaz	3781. tutunipte
3750. tumruk	3782. tutur, tuturka
3751. tura	3783. tuf!

3784. tufek	3788. tuçen
3785. tufekçiya	3789. tucar
3786. tufekçiski	3790. tucarka
3787. tuç	3791. tucarski

- Ky (Ќ) -

3792. kyay, kyaya	3818. kyelavost
3793. kyaya	3819. kyelavçe
3794. kyayciya	3820. kyelezanka
3795. kyar	3821. kyelepob
3796. kyari	3822. kyelepur
3797. kyarliya	3823. kyelep
3798. kyaruva	3824. kyelibar
3799. kyaruvanye (ќарување)	3825. kyelibaren
3800. kyarciya	3826. kyelosan
3801. kyatip	3827. kyemane
3802. kyafir	3828. kyemaneciya
3803. kyebap	3829. kyemer
3804. kyebapçe	3830. kyemerliya
3805. kyebapçiya	3831. kyenev
3806. kyebapçilnitsa (ќебапчилница)	3832. kyepe
3807. kyebapçiski	3833. kyepenok
3808. kyebe	3834. kyepçe
3809. kyebentse (ќебенце)	3835. kyeral
3810. kyeder	3836. kyeramida
3811. kyezap	3837. kyeramiden
3812. kyeif	3838. kyeramidnitsa (ќерамидница)
3813. kyela	3839. kyeramidciya
3814. kyelav	3840. kyeramitka
3815. kyelavenye (ќелавене)	3841. kyeramitçe
3816. kyelavi	3842. kyerana
3817. kyelavko	3843. kyerata
	3844. kyerdosa, kyerdosa se

3845. kyerdosuva (se)	3877. kyosavi
3846. kyerdosuvanye
(ќердосување)	3878. kyosavost
3847. kyereste	3879. kyose
3848. kyeresteciya	3880. kyostek
3849. kyepiç	3881. kyotek
3850. kyesat	3882. kyofte
3851. kyese	3883. kyoftentse (ќофтенце)
3852. kyeseciya	3884. kyop
3853. kyesiya	3885. kyope
3854. kyesim	3886. kyoplest
3855. kyef	3887. kyulav, kyulavka
3856. kyefil	3888. kyulan
3857. kyefledisa	3889. kyulçe
3858. kyefliya	3890. kyumbe
3859. kyeçe	3891. kyumez
3860. kyeþki	3892. kyumur
3861. kyibar	3893. kyumurciya
3862. kyiler	3894. kyumurcilnitsa
(ќумурџилница)
3863. kyitap	3895. kyunk
3864. kyole	3896. kyup
3865. kyorav	3897. kyupçe
3866. kyor	3898. kyurdiya
3867. kyorav	3899. kyurk
3868. kyoravenye (ќоравење)	3900. kyurçe
3869. kyoravi	3901. kyurçiya
3870. kyoravost	3902. kyurçilak
3871. kyorle	3903. kyurçiski
3872. kyorleme, kyorlemeþki	3904. kyuskiya
3873. kyorsokak	3905. kyuspe
3874. kyorço	3906. kyutuk
3875. kyos	3907. kyukyur (ќуќур)
3876. kyosavenye (ќосавење)	

- U -

3908. uapsi	3931. umut
3909. ugiç	3932. uner
3910. ugursuz	3933. unerciya
3911. ugursuzlak	3934. uneçka
3912. ugursuski	3935. urda
3913. udut	3936. urnek
3914. ugye (yře)	3937. urutka
3915. uem	3938. urcovi
3916. uzengiya	3939. uslup
3917. uzur	3940. uslupen
3918. uygun	3941. usta
3919. uydisa, uydisa se	3942. ustabağa, ustabağıya
3920. uydisuva, uydisuva se	3943. usul
3921. uydisuvanye (ујдисување)	3944. utiya
3922. uydurma	3945. utleisa, utleisa se
3923. ukaç	3946. utleisuva, utleisuva se
3924. ula	3947. utleisuvanye (утлеисување)
3925. ulan	3948. ukyumat (укумат)
3926. ulançe	3949. uçkur
3927. ulenye (улење)	3950. uçkurlak
3928. ulera	3951. ucere
3929. ulefe	3952. upak
3930. uli	

- F -

3953. fazla	3958. fayditsa (фајдица), faydiçka
3954. fayda	3959. faydos
3955. fayde	3960. fakir
3956. faydeliv	3961. fakirski
3957. faydeciya	3962. falaga, falaka

3963. fanariot	3996. filyan (фиљан)
3964. fanariotski	3997. finik
3965. fandak	3998. fira
3966. fandakliya	3999. firali
3967. fanela	4000. firan
3968. fanelka	4001. firka
3969. fanfara	4002. firkanye (фиркање)
3970. farak	4003. fistan
3971. farakosan	4004. fitilen
3972. faraon	4005. fitilnik
3973. faraonski	4006. fitilçe
3974. fastan	4007. fitily
3975. fevçe	4008. fiḩa
3976. feder	4009. fiḩek
3977. fener	4010. fiḩeklak
3978. fenerçe	4011. fiḩeçe
3979. fenerciya	4012. fodul
3980. ferece	4013. fodulen
3981. ferman	4014. fodulenye (фодулење)
3982. fermanliya	4015. foduli se
3983. fermene	4016. fodulḩtina
3984. fes	4017. frengiya
3985. fesiḩte	4018. frengiya
3986. fidan, fidanka	4019. frenguz
3987. fidanboyli(ya)	4020. frenguzliya
3988. fidançe	4021. frtuna
3989. fide	4022. frça
3990. fil	4023. frçiçe, frçiçka
3991. fildip	4024. frçosa
3992. fildipen	4025. frçosuva
3993. filiz	4026. frçosuvanye (фрчосување)
3994. filcan	4027. fudul
3995. filcançe	4028. fukara

4029. fukaralak	4038. furtuna
4030. furda	4039. fusta
4031. furka	4040. fustan
4032. furma	4041. fustanlak
4033. furna	4042. fustançe
4034. furnaciya	4043. futa
4035. furnacika	4044. fuçiiçe
4036. furnaciski	4045. fuçiya
4037. furnik	4046. fupkiya

- H -

4047. haerliya	4055. hatiperif
4048. halif	4056. haci
4049. halifat	4057. hey
4050. harem	4058. hisar
4051. haremlak	4059. hoca
4052. haremski	4060. hocabapiya
4053. harzuval	4061. huriet
4054. hatihumayun	4062. huriya

- Ts (Ц) -

4063. tsuluf

- Ç -

4064. çabur, çabura	4071. çair
4065. çaburliya	4072. çay
4066. çadar	4073. çayarnik, çaynik
4067. çador	4074. çayre
4068. çadorçe	4075. çay-pek yer (чай-шөкер)
4069. çadorciya	4076. çakal
4070. çaen	4077. çakalen

4078. çakalest	4111. çap
4079. çakarest	4112. çapa
4080. çakiya	4113. çapkan
4081. çakiçe	4114. çapkanlak
4082. çakmak	4115. çapkanski
4083. çaknat	4116. çapkanuva
4084. çakrest	4117. çapkanuvanye (чапканување)
4085. çaktisa	4118. çapkun
4086. çaktisuva (se)	4119. çapkundar
4087. çakpîri	4120. çapkunlak
4088. çalam	4121. çapkunski
4089. çalamciya	4122. çapne
4090. çalga	4123. çapnuva
4091. çalganye (чалгање)	4124. çapnuvanye (чапнување)
4092. çalgaciya	4125. çapraz, çaprazi
4093. çalgiya	4126. çapçe
4094. çaldisa, çaldisa se	4127. çardak
4095. çaldisuva (se)	4128. çardak-boya
4096. çaldisuvanye (чалдисување)	4129. çardakliya
4097. çalma	4130. çardaçe
4098. çalmiçe	4131. çardap
4099. çalmipte	4132. çare
4100. çalnat	4133. çark
4101. çalne	4134. çarkiya
4102. çam	4135. çarkliya
4103. çam-sakaz	4136. çarpaf
4104. çanak	4137. çarpafski
4105. çanaçe	4138. çarpiya
4106. çanta	4139. çarpiyuzliya
4107. çantar	4140. çarpiski
4108. çante	4141. çarpuzliya
4109. çantiçe, çantička	4142. çatal
4110. çançe	4143. çatalest

4144. çatalno	4177. çepken
4145. çatiya	4178. çervip
4146. çatisa	4179. çerga
4147. çatisuva	4180. çergar
4148. çatisuvanye (чатисување)	4181. çergarka
4149. çatma	4182. çergarski
4150. çatma-vegyi (чатма-веѓи)	4183. çergiçe
4151. çatmaliya	4184. çereviz
4152. çat-pat	4185. çerek
4153. çaup, çaupin	4186. çeren
4154. çevre	4187. çereçenye (черечење)
4155. çeza	4188. çereçi
4156. çeiz	4189. çeriya
4157. çekan	4190. çerpiya
4158. çekançe	4191. çerçeve
4159. çekik	4192. çebit
4160. çekmeje, çekmese	4193. çeþma
4161. çekrek	4194. çeþmen
4162. çelesiya	4195. çeþmeciya
4163. çelesiçe	4196. çeþmiçe, çeþmiçka
4164. çelenka	4197. çeþmurka
4165. çelik	4198. çeþmurçe
4166. çelikov	4199. çibuk
4167. çeliçana	4200. çibukar, çibukçiya
4168. çeliçen	4201. çibuçe
4169. çeliçenye (челичење)	4202. çiviya
4170. çeliçi	4203. çivit
4171. çember	4204. çivitar
4172. çemer	4205. çiziya
4173. çemerren	4206. çizma
4174. çemerika	4207. çizmar
4175. çengel	4208. çizmarka
4176. çengiya	4209. çizmarski

4210. çizmarstvo	4243. çiçka
4211. çizmiçka	4244. çip!
4212. çile	4245. çipa (se)
4213. çinar	4246. çipanye (чишање)
4214. çini	4247. çipka (se)
4215. çiniya	4248. çkembar
4216. çiniçe	4249. çkembarka
4217. çirak	4250. çkembarnitsa (чкембарница)
4218. çiraklak	4251. çkembarski
4219. çirakuva	4252. çkembe
4220. çirakuvanye (чиракување)	4253. çkembeliya
4221. çiraçe	4254. çkembest
4222. çiraçki	4255. çkembeciya
4223. çirip	4256. çkembecilnitsa (чкембеџилница)
4224. çitak	4257. çpirta
4225. çitanik	4258. çpirtosa, çpirtosa se
4226. çiflig	4259. çpirtosuva (se)
4227. çifligar	4260. çpirtosuvanye (чпиртосување)
4228. çifligarski	4261. çoban
4229. çifligarstvo	4262. çobanka
4230. çifligciya, çifliksaybiya	4263. çobanov
4231. çiflipki	4264. çobanski
4232. çift	4265. çobançe
4233. çifte	4266. çoen
4234. çifteliya	4267. çoiçe, çoiçka
4235. çiftosa, çiftosa se	4268. çoya
4236. çiftosuva, çiftosuva se	4269. çoyadar
4237. çiftosuvanye (чифтосување)	4270. çoyar, çoyaciya
4238. çifçiya	4271. çok
4239. çifçilak	4272. çokançe
4240. çifçiski	4273. çolak
4241. çifçistvo	
4242. çiçek	

4274. çolta	4298. çorbest
4275. çoltar	4299. çorbitsa (чорбица), çorbiçka
4276. çoltarçe	4300. çorbipite
4277. çomaga	4301. çoçek
4278. çomak	4302. çoçeçki
4279. çombaz	4303. çubuk
4280. çomlek	4304. çul
4281. çorap	4305. çulaþnik
4282. çorapar	4306. çumak
4283. çoraparnitsa (чорапарница)	4307. çumba, çumbaz
4284. çoraparski	4308. çumber
4285. çorapen	4309. çun
4286. çorapipite	4310. çunka
4287. çorapçe	4311. çunki, çunkim
4288. çorba	4312. çunçe
4289. çorbalak	4313. çurek
4290. çorbar	4314. çurudisa
4291. çorbaci	4315. çurudisuva
4292. çorbaciya	4316. çurudisuvanye
4293. çorbacilak	(чурудисување)
4294. çorbaciski	4317. çuruk
4295. çorbacistvo	4318. çuruklak
4296. çorbacitsa (чорбаџица)	4319. çutura
4297. çorbaciçe	4320. çuturitsa (чутурица), çuturçe

- C -

4321. caba	4328. cambaz
4322. cabe	4329. cambaski
4323. cade	4330. camiya
4324. cadiya	4331. camlak
4325. cam	4332. camliya
4326. camadan	4333. camfes
4327. camadançe	4334. camciya

4335. camciski
 4336. can
 4337. canam
 4338. cangarak
 4339. candar
 4340. candarski
 4341. canka
 4342. can-cin
 4343. ceb
 4344. ceben
 4345. ceva
 4346. cevair
 4347. cevap
 4348. ceza
 4349. cezve
 4350. celat
 4351. celatov
 4352. celatski (целатски)
 4353. celatstvo (целатство)
 4354. celep, celepin
 4355. celepski
 4356. cenk
 4357. cepane
 4358. cepçe
 4359. cepçiya
 4360. cereme
 4361. cefa
 4362. civcan
 4363. civcançe, civcare
 4364. cida
 4365. cidne (se)
 4366. cidnuva (se)
 4367. cidnuvanye (циднување)
 4368. cilit
 4369. cilyve (циљве), cilyfe (циљфе)
 4370. cilyveliya (циљвелија),
 cilyfeliya (циљфелија)
 4371. cimberitsa (чимберица)
 4372. cimriya
 4373. cin
 4374. cinka
 4375. cinovski
 4376. cinoroz
 4377. cins
 4378. cinçe
 4379. citka, citka se
 4380. citkanye (циткање)
 4381. citne, citne se
 4382. citnuva (se)
 4383. citnuvanye (цитнување)
 4384. cican
 4385. cice
 4386. coka
 4387. coce
 4388. cube
 4389. cuvap
 4390. cumbup
 4391. cumbupliya
 4392. cumka
 4393. cumkalest
 4394. cumle
 4395. cuce
 4396. cucest

4397. pavar	4429. pandalo
4398. pavarliya	4430. pandan
4399. padrvan	4431. pantung
4400. paek	4432. pap
4401. paeçki	4433. papliv
4402. pajboy	4434. parabiya
4403. pain	4435. parlagan
4404. pait	4436. parlaganciya
4405. payak	4437. parlagancilnitsa
4406. payaçen	(шарлаганцилница)
4407. payka	4438. parlaganciski
4408. paykaça	4439. pator
4409. paykaciya	4440. patorest
4410. paykaciski	4441. patorski
4411. paka	4442. pat-pat
4412. pakaciya	4443. patra
4413. pal	4444. pafran
4414. palvarest	4445. pah
4415. palvari	4446. pařav
4416. palvariřta	4447. pařardisa, pařardisa se
4417. palvarçinya (шалварчиња)	4448. pařardisuva (se)
4418. palgan	4449. pařardisuvanye
4419. palçe	(шашардисување)
4420. pam	4450. pařarma
4421. pamak	4451. pařka
4422. pamar	4452. pařkan
4423. pamata	4453. pařliv
4424. pamatenye (шаматење)	4454. pařlivo
4425. pamati	4455. pařlivost
4426. pamiya	4456. pařma
4427. pamiçe	4457. pařtisa (se)
4428. pan	4458. pařtisuva (se)

4459. paptisuvanye (шаштисување)	4492. penliv
4460. pebek	4493. perbet
4461. peberest	4494. perbetliya
4462. peboy	4495. peret
4463. pega	4496. peretlak
4464. pegayliv	4497. peretski
4465. pegan	4498. peretuva
4466. pegaç	4499. peretuvanye (шеретување)
4467. pegaçenye (шегачење)	4500. periyat
4468. pegaçi se	4501. periyatski
4469. pegaçka	4502. pestisa (se)
4470. pegaçki	4503. pekyer (шекер)
4471. pegaciya	4504. pekyerana (шекерана)
4472. pegaciski	4505. pekyeren (шекерен)
4473. pegobien	4506. pekyerka (шекерка)
4474. pegobiets (шегобиец)	4507. pekyerleme (шекерлеме)
4475. pegobistvo	4508. pekyerliya (шекерлија)
4476. pegovit	4509. pekyerlisa se (шекерлиса се)
4477. pegovito	4510. pekyerlisuva se (шекерлисува се)
4478. pegovitost	4511. pekyerlisuvanye (шекерлисување)
4479. peguva se	4512. pekyerov (шекеров)
4480. peguvanye (шегување)	4513. pekyerçe (шекерче)
4481. pey	4514. pekyerciya (шекерџија)
4482. peytan	4515. pekyercilnitsa (шекерџилница)
4483. peytanski	4516. pekyerciski (шекерџиски)
4484. pen	4517. pefteliya
4485. penga se	4518. peh
4486. penganye (шенгање)	4519. peþ-beþ
4487. pengolka se	4520. pik
4488. pengolkanye (шенголкање)	4521. piklo
4489. pengule	
4490. penenye (шенење)	
4491. peni	

4522. piklosa
 4523. piklosan
 4524. piklosuva
 4525. piklosuvanye (шиклосување)
 4526. pikosa
 4527. pikosan
 4528. pikosuva
 4529. pikosuvanye (шикосување)
 4530. pilte
 4531. pimpir
 4532. pimpirov
 4533. pindra
 4534. pinik
 4535. pira
 4536. piriden
 4537. pirit
 4538. pip
 4539. pipe
 4540. pipentse (шишенце)
 4541. pipko
 4542. pipman
 4543. pkembar
 4544. pkembarka
 4545. pkembarnitsa (шкeмбарница)
 4546. pkembariski
 4547. pkembe
 4548. pkembeliya
 4549. pkembest
 4550. pkembeciya
 4551. pkembecilnitsa
 (шкeмбeцилница)
 4552. pmekeyar (шмeкар)
 4553. pmekeyariya (шмeкарија),
 pmekeyarlak (шмeкарлак)
 4554. pmekeyarski (шмeкарски)
 4555. pmekeyarstvo (шмeкарство)
 4556. pmekeyaruva (шмeкарува)
 4557. pmekeyaruvanye
 (шмeкарување)
 4558. pogavçe
 4559. popur, popurka
 4560. ppiritus
 4561. ppiritusen
 4562. ppirit
 4563. ppirito
 4564. ppiritosa (se)
 4565. ppiritosuva (se)
 4566. ppiritosuvanye
 (шпиртосување)
 4567. pube
 4568. pubeliya
 4569. puga
 4570. puga se
 4571. pugav
 4572. pugavost
 4573. puganye (шугање)
 4574. pugosa
 4575. purup
 4576. pukyur (шукур)

KAYNAKÇA*

Речник на македонскиот јазик; составувачи: Тодор Димитровски, Благоја Корубин, Трајко Стаматоски; редактор: Блаже Конески; том I (1979), II (1965), III (1966); Институт за македонски јазик, Скопје.

Türkçe Sözlük; hazırlayanlar: Hasan Eren, Nevzat Gözaydın, İsmail Parlatır, Talât Tekin, Hamza Zülfikar; cilt I, II; Türk Dil Kurumu, Ankara: 1988.

Türkçe-Sırpça Sözlük; hazırlayanlar: Slavolyub Cinciç, Miryana Teodosoyeviç, Darko Tanaskoviç; inceleyen: Hasan Eren; Türk Dil Kurumu, Ankara: 1997.

Körveziroski, Mile - Seyfullah, Kevser: **Makedonca-Türkçe Sözlük**; redaktör: Fahri Kaya; Prosvetno Delo, Üsküp: 1967.

Милошев, Ѓ. - Груиќ, Б. - Ќорвезироски, М. - Благоески, Б. - Џукески, А.: **Српскохрватско-македонски речник**, редактор: Крум Тошев, Македонска книга: Просветно дело, Скопје: 1989.

Миќуновиќ, Љубо: **Современ лексикон на странски зборови и изрази**, превод: Борис Благоески, редактор: Александар Џукески, Наша книга, Скопје: 1990.

Младенов, М. - Црвенкоски, Д. - Благоески, Б.: **Бугарско-македонски речник**, Просветно дело - Скопје / Нолит - Београд, 1968.

[kalji], Abdullah: **Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku**, Svjetlost, Sarajevo: 1966.

Конески, Блаже: **Граматика на македонскиот литературен јазик**, Култура, Скопје: 1987.

İmlâ Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, Ankara: 1996.

Langenscheidt Universal Sözlüğü: Türkçe-İngilizce / İngilizce-Türkçe, hazırlayan: H. J. Kornrumpf, Langenscheidt, İstanbul: 1979.

Necipoviç Necip, Emir: **Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü**, Rusçadan çeviren: İklil Kurban, Türk Dili Kurumu, Ankara: 1995.

* Çalışma sırasında birçok esere başvurulmuştur, ancak bu listeye sadece en çok yararlanılan kaynaklar alınmıştır. Başvurulan çok sayıdaki Türkçe dil bilgisi ve dil bilimi kaynaklarıyla, Makedonca üzerine yazılmış makalelerle listeyi genişletmek istemedik.

Yusuf, Süreyya: ***Dil Çalışmaları***, Tan Yayınları, Piriştine: 1984.

Мустафа, Авзи: ***Македонскиот јазик во основните училишта со настава на албански јазик***, Логос-А, Скопје: 1996.

Дикро, Освалд - Тодоров, Цветан: ***Енциклопедиски речник на науките за јазикот***, превод од француски: Атанас Вангелов, Детска радост, том I, II; Скопје: 1994.

Ќорвезироски, Миле - Руси, Љутви: ***Македонско-албански речник***, редактор: Џеват Гега, Просветно дело, Скопје: 1967.

Савицка, Ирена - Спасов, Људмил: ***Фонологија на современиот македонски стандарден јазик***, Детска радост, Скопје: 1997.

Benson, Morton: ***Englesko-srpskohrvatski re~nik***, Prosveta, Beograd: 1989.

Benson, Morton: ***Srpskohrvatsko-engleski re~nik***, Prosveta, Beograd: 1982.

Microsoft Encarta 96 Encyclopedia World English Edition CD-ROM, Microsoft Corporation: 1995.

Britannica CD 97, Encyclopaedia Britannica, Inc., 1997.

Минова-Ѓуркова, Д-р Лилјана: ***Статусот на некои турцизми во македонскиот јазик денес***, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје.

Пеев, Д-р Коста: ***Измени во граматичките категории на долновардарските говори во контекстот на турското влијание***, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје.

Топољињска, Зузана: ***Затемнување на границите меѓу зборовните групи во резултат на турското влијание врз македонскиот јазик***, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје.

Џепенков, Марко: ***Македонски народну умотворби***, том I-X, Скопје.

Yavuz, Prof. Dr. Kemal - Yetiř, Prof. Dr. Kâzım - Birinci, Prof. Dr. Necat: ***Üniversite Türk Dili Ve Kompozisyon Dersleri***, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İstanbul:1997.

Ergin, Prof. Dr. Muharrem: ***Türk Dil Bilgisi***, 18. baský, Bayrak Basým/Yayým/Tanýtým, Ýstanbul: 1989.

ÝÇÝNDEKÝLER

GÝRÝP	1
"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRKE ETKÝLERÝ	3
MAKEDONCA VE TÜRKEÇE'NÝN SES YAPISI	4
MAKEDONCA'YA TÜRKEÇE'NÝN ARACILIĐIYLA GÝRMÝP	
KELÝMELEERDEKÝ SES DEĐÝPMELERÝ	6
ÜNLÜ DEĐÝPMELERÝ	8
ÜNSÜZ DEĐÝPMELERÝ	11
DÝĐER ÜNSÜZ DEĐÝPMELERÝ	13
DÝĐER SES HADÝSELERÝ	13
KELÝME BAĐINDA SES TÜREMESÝ	13
KELÝME ORTASINDA SES TÜREMESÝ	13
KELÝME SONUNDA SES TÜREMESÝ	14
KELÝME BAĐINDA SES DÜPMESÝ	14
KELÝME ORTASINDA SES DÜPMESÝ	15
KELÝME SONUNDA SES DÜPMESÝ	16
HECE TÜREMESÝ	16
HECE DÜPMESÝ	16
SONUÇ OLARAK	17
"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRKE ETKÝLERÝ (SÖZLÜK BÖLÜMÜ)	18
KAYNAKÇA	92